

SỐ 26 - GIÁNG SINH 2018

GIÁO HUẤN XÃ HỘI CÔNG GIÁO

BAN MỤC VỤ CÔNG LÝ VÀ HÒA BÌNH TỔNG GIÁO PHẬN SÀI GÒN

**MỪNG
CHÚA
GIÁNG
SINH**

**TÂM QUAN TRỌNG CỦA ĐOCAT TRONG ĐỜI SỐNG
GIỚI TRẺ CÔNG GIÁO VIỆT NAM HÔM NAY...tr.4**

(Lưu hành nội bộ)

Kính Chúc

Quý Độc Giả, Quý Linh mục -Tu sĩ
Quý Ân Nhân, Quý Cộng Tác Viên, Bằng Hữu,
và Tất Cả Mọi Người Thiện Chí

**MỘT MÙA GIÁNG SINH THÁNH THIỆN
VÀ MỘT NĂM MỚI ĐU ĐẦY HỒNG PHÚC**

Ban Biên Tập

Tập san Phổ Biến Giáo Huấn Xã Hội Công Giáo

TRONG SỐ NÀY

TÂM QUAN TRỌNG CỦA ĐOCAT TRONG ĐỜI SỐNG GIỚI TRẺ CÔNG
GIÁO VIỆT NAM HÔM NAY...tr.4

SỨ ĐIỆP CÁCH MẠNG QUYỂN SÁCH MÀU XANH DA TRỜI...tr.7

VỚI ĐOCAT, GIỚI TRẺ THẮP SÁNG TƯƠNG LAI CHÚNG TA...tr.10

GIA ĐÌNH – NHỮNG HIỂM NGUY ĐANG RÌNH RẬP ...tr.12

PHÔNG VẤN BA BẠN TRÈ VỀ NHÓM HỌC HỎI GIÁO HUẤN XÃ HỘI
CÔNG GIÁO ... tr.14

GIÁO HUẤN XÃ HỘI: LẤP ĐẦY CHỖ THIẾU CỦA ĐỜI SỐNG ĐỨC TIN
... tr.16

ĐOCAT: PHẢI LÀM GÌ ĐỂ XÂY DỰNG NỀN VĂN MINH TÌNH YÊU?
... tr.18

TÌNH YÊU CỨU CHUỘC ĐÃ GIẢI THOÁT TÔI ... tr.19

TÌNH YÊU CỨU CHUỘC ĐÃ GIẢI THOÁT TÔI ... tr.19

GIÁO HUẤN XÃ HỘI VÀ Ý NGHĨA CUỘC SỐNG ...tr.20

TÔI DẠY GIÁO LÝ HÔN NHÂN ... tr.22

CÁT BỤI ...tr.23

THIÊN CHÚA ĐẾN GIÁNG HÒA...tr.24

NIỀM HY VỌNG MANG TÊN “TÌNH YÊU CỨU ĐỘ” ... tr.26

NGẤM NHÌN HANG ĐÁ BÊLEM ... tr.28

BỐI CẢNH RA ĐỜI BÀN “SILENT NIGHT” BẤT HỦ ...tr.33

THẮP LỬA ...tr.35

*Tranh bìa: Thánh Phanxicô Assisi tái hiện khung
cảnh Chúa giáng sinh. Nguồn: internet*

Lời ngỏ

Kính thưa quý Đức Hồng Y, quý Đức Cha, quý Cha, quý Tu sĩ cùng tất cả quý bạn đọc,
Theo như thư mục vụ Mùa Vọng và Giáng Sinh năm 2018 vừa qua của các vị Chủ chăn Tổng Giáo Phận Sài Gòn định hướng cho năm mục vụ mới 2019, trong đó đặc biệt quan tâm đồng hành cùng giới trẻ: “Trong sự hiệp thông với Giáo Hội toàn cầu và Giáo Hội Việt Nam, tôi và Đức cha Louis muốn đề nghị một định hướng mục vụ cho toàn thể Tổng Giáo phận trong Năm Phụng vụ 2019 là: đồng hành với giới trẻ... Một đề nghị cụ thể giúp chúng ta và các bạn trẻ có được những tiêu chuẩn để làm sáng tỏ và giải thích các vấn đề khó khăn, khi sống đức tin công giáo, đó là việc học hỏi Giáo huấn Xã hội của Hội Thánh Công giáo trong tập sách DOCAT, với bốn nguyên tắc: **Nhân phẩm - Công ích - Liên đới - Bỏ trợ** (x. DOCAT, số 84), và bốn giá trị: **Sự thật - Công bằng - Tự do - Tình yêu** (x. DOCAT, số 104-109).”

Vì thế, Tập san Phổ biến Giáo Huấn Xã Hội Công Giáo số 26 này xin gửi đến quý độc giả những bài giới thiệu mang tính tổng quát về tập sách Docat, một phiên bản của Giáo Huấn Xã hội của Giáo Hội Công giáo dành cho giới trẻ chứa đựng một nội dung đầy đủ Giáo huấn này, được trình bày cách sinh động, cụ thể rất hữu ích. Docat giúp cho người trẻ hôm nay nói chung và cách riêng cho các bạn trẻ Công Giáo có cái nhìn đúng đắn, với sự nhận định khách quan về các thực tại con người và xã hội đang diễn ra trong cuộc sống của chính các bạn trẻ. Các bạn trẻ sẽ tìm được ở nơi Docat những nguyên tắc để suy tư, những tiêu chuẩn để phán đoán và những chỉ dẫn để hành động. Khi chuyên cần học hỏi Docat, người trẻ hôm nay sẽ trang bị được cho mình những hành trang hữu ích để dẫn thân vào đời trở nên những người có khả năng làm chủ bản thân, góp phần thay đổi xã hội mỗi ngày nên tốt đẹp hơn. Bên cạnh đó, cũng xin gửi đến mọi người những cảm nghiệm, những suy tư sinh động, thực tiễn về Mùa Giáng Sinh, đón nhận Ngôi Hai Con Chúa giáng trần trong cảm thức đức tin của con người và xã hội hôm nay.

Trong nỗ lực phổ biến tài liệu học hỏi Docat giúp mọi người như quý cha xứ, quý tu sĩ và những ai đang hoạt động trong lãnh vực mục vụ giới trẻ, đặc biệt là các bạn trẻ, Tập San phổ biến Giáo Huấn Xã Hội Công Giáo chúng con sẽ cố gắng qua những số tới gửi đến những bài viết, những suy tư, những hoạt động gợi hứng hay những vấn đề tìm được giải pháp từ Docat. Từ đó giúp các bạn trẻ có thể trau dồi và áp dụng được Docat, Giáo Huấn Xã Hội Công giáo vào trong thực tiễn cuộc sống.

Chúng con kính mong nhận được sự đóng góp bài vở, tài liệu và mọi ý kiến xây dựng để tập san ngày càng phong phú và hữu ích hơn. Kính chúc quý Đức Hồng Y, quý Đức Cha, quý Cha, quý Tu sĩ và quý độc giả đón nhận được nhiều ơn bình an của Chúa Hải Đồng trong năm mới.

Ban Biên Tập

TẦM QUAN TRỌNG CỦA DOCAT TRONG ĐỜI SỐNG GIỚI TRẺ CÔNG GIÁO VIỆT NAM HÔM NAY

Lm LÊ QUỐC THĂNG

Ngày khai mạc Đại hội Giới Trẻ Thế giới 26 tháng 7 năm 2016 tại Krakow Ba Lan, Hồng y Tagle giới thiệu với những người trẻ hành hương: “Đức Giáo hoàng Phanxicô muốn tặng chúng ta một món quà, để ta không còn ngừng lại ở kiến thức và cầu nguyện mà chuyển sang hành động”. DOCAT chính là món quà đó. Đức Thánh cha định nghĩa DOCAT “là một quyển cẩm nang, một quyển cẩm nang đi đường. Sách nói về lời của Chúa Kitô cũng như của Giáo Hội và của nhiều người. Đó là một công cụ quan trọng trong đời sống hàng ngày của những người trẻ”. Ngài viết trong Lời dẫn nhập cho quyển DOCAT: “Động từ tiếng Anh ‘to do’ là một phần của tên quyển sách. DOCAT trả lời các câu hỏi: ‘Chúng ta nên làm gì?’; DOCAT như một quyển cẩm nang giúp chúng ta thay đổi bằng Tin Mừng trước hết chính bản thân mình, sau đó hoàn cảnh xung quanh gần gũi nhất của chúng ta, và cuối cùng là toàn bộ thế giới. Với sức mạnh của Tin Mừng, chúng ta thực sự có thể thay đổi thế giới”.

I. Tổng quan về Docat

DOCAT tiếp nối quyển Giáo lý Giới Trẻ YOUCAT ra mắt vào tháng 8 năm 2011 trong Đại hội Giới trẻ Thế giới tại Madrid. Dựa trên Kinh Thánh, YOUCAT, Giáo lý Giáo Hội Công giáo và quyển Tóm lược Học thuyết Xã hội của Giáo Hội, DOCAT chỉ cho những người trẻ cách hành động hướng đến việc xây dựng một “nền văn minh tình yêu”. DOCAT tóm lược các điểm chính của học thuyết xã hội của

Giáo Hội, cập nhật đến hết năm 2015, dựa trên bốn nguồn chính này.

Giáo huấn xã hội của Giáo hội Công giáo chứa đựng rất nhiều nguồn lực cho cách sống đức tin trong việc theo đuổi đức ái và công lý. DOCAT trình bày giáo huấn xã hội này của Giáo hội theo một phương cách đặc biệt dành cho các bạn trẻ trưởng thành, giúp bạn ứng đáp một cách hiệu quả thách đố hãy hoạt động cho công lý ngày càng lớn mạnh trên thế giới.

Dựa vào Giáo lý Công giáo của Giáo hội và các tài liệu quan trọng khác của Giáo hội, DOCAT được viết theo một phong cách và một phiên bản dành cho bạn trẻ. DOCAT dạy cách hiểu và vui sống các nguyên tắc nhân vị, công ích, bổ trợ và liên đới (*Docat câu 47- 111*) cùng các giá trị chân lý, công bằng (*Docat câu 158-194*), tự do (*Docat câu 270-304*) và bác ái (*Docat câu 305-328*) được nêu ra trong giáo huấn xã hội của Giáo hội.

Quyển Docat được chia thành mười hai phần, phản ánh mười hai chủ đề quan trọng trong giáo huấn xã hội Công giáo. Mười hai phần của DOCAT giải thích những gì Giáo hội đã dạy về phẩm giá con người và ý nghĩa của nó đối với mọi lĩnh vực của cuộc sống, từ gia đình đến cộng đồng quốc tế cho đến kinh tế, chính trị và môi trường.

II. Docat Giúp Thúc Đẩy Các Bạn Trẻ Dẫn Thân Loan Báo Tin Mừng

Công đồng Vaticanô II đã nhắc nhở rằng : Những vấn đề về xã hội và văn hóa hiện nay có liên quan đến tất cả anh chị em giáo dân, để mời gọi họ đối diện với những vấn đề trần thế và xếp đặt nó theo ý muốn của Thiên Chúa(x. LG, 31). Trước mặt nhân loại, mỗi người tín hữu giáo dân phải là chứng nhân của sự phục sinh và sự sống của Chúa Giêsu, đồng thời là dấu hiệu của Thiên Chúa hằng sống. Tất cả và mỗi người phải góp phần nuôi dưỡng thế giới bằng những hoa trái thiêng liêng và truyền bá cho thế giới tinh thần của những người sống Tám Mối Phúc Thật. Người Kitô hữu hãy làm cho thế giới sống như linh hồn làm cho thân xác sống (x. LG 38). Trong tinh thần ấy, Mẹ Giáo Hội, qua Huấn quyền, bằng Giáo Huấn Xã Hội của mình đã và đang nỗ lực hướng dẫn mọi thành phần Dân Chúa, trong đó có giới trẻ là lực lượng đông đảo nhất, dẫn thân sâu rộng vào mọi cảnh huống thực tại của xã hội để đem sức sống của Đấng Phục Sinh cho con người và thế giới hiện tại này.

Đức Thánh Gioan Phaolô II trong thông điệp *Centesimus Annus* số 5 đã minh bạch: “Tôi đã nhiều lần nhấn mạnh rằng, việc rao giảng Tin Mừng trong thời đại mới phải rao giảng những điểm quan trọng của Giáo huấn Xã hội của Giáo hội... chúng ta cần phải lập lại rằng những vấn đề

◀
**Nội dung cuốn hút
của Docat**

Ảnh: www.giadinhdocat.com

của Giáo huấn xã hội sẽ như kim chỉ nam giúp các bạn trẻ có thể nhận định về con người, xã hội và môi trường sống của mình. Từ đó chính các bạn sẽ quyết định phải làm gì để sống và làm chứng cho Tin Mừng trong hoàn cảnh, vai trò của mình.

xã hội không thể giải quyết ngoài bối cảnh Tin Mừng được". Docat, Giáo huấn xã hội của Giáo Hội dành cho các bạn trẻ, không nhằm mục đích nào khác hơn là hướng dẫn các bạn cư xử với nhau dựa theo đức công bình. Hơn nữa, Giáo huấn xã hội của Giáo Hội như là nền tảng cho việc xây dựng sự hiệp nhất và hòa bình khi con người không thể tránh gặp phải những vấn đề trong đời sống xã hội và kinh tế. Khi thực hiện như thế, Giáo hội chu toàn sứ mạng rao giảng Tin Mừng bằng cách rao giảng chân lý về Đức Kitô, về con người, về Giáo hội và áp dụng chân lý ấy vào những hoàn cảnh thực tế." Giáo Huấn xã hội của Giáo Hội "tự nó là một công cụ hữu hiệu để Phúc Âm hoá", và Giáo Huấn ấy được khai sinh là bởi những cuộc gặp gỡ luôn mới mẻ của thông điệp Tin Mừng với đời sống xã hội. Nếu hiểu như thế thì Giáo Huấn xã hội chính là một phương cách đặc biệt để Giáo Hội thi hành tác vụ rao giảng Lời Chúa và làm ngôn sứ. "Thật vậy, giảng dạy và phổ biến Giáo Huấn xã hội là những việc làm có liên quan tới sứ mạng Phúc Âm hoá của Giáo Hội và là một phần thiết yếu trong thông điệp Kitô giáo, vì Giáo Huấn ấy cho biết những kết quả cụ thể của thông điệp này trong đời sống xã hội, cũng như đặt những việc làm hằng ngày và những cuộc đấu tranh cho công lý mỗi ngày vào trong bối cảnh làm chứng cho Đức Kitô Cứu Thế". Đây không phải là một bận tâm hay một hoạt động bên lề, hoặc chỉ là một bận tâm hay một hoạt động gắn thêm vào sứ mạng của Giáo Hội, mà đúng hơn đó chính là trọng tâm công tác phục vụ của Giáo Hội: với Giáo Huấn xã hội, Giáo Hội "công bố Thiên Chúa và mẫu nhiệm cứu độ của Ngài trong Đức Kitô cho hết mọi người, và đó cũng chính là cách để giúp con người biết mình là ai". Đây là một tác vụ không chỉ xuất phát từ việc công bố mà còn phát xuất từ việc làm chứng.

Chính vì thế, Docat qua các các nội dung trình bày cách cụ thể, sinh động các nguyên tắc, các giá trị

III. Docat Lời Mời Gọi Dẫn Thân Phục Vụ Con Người và Cộng Đồng Xã Hội

Như lời Đức Thánh Cha Phanxicô trong phần dẫn nhập vào Docat: "Với sức mạnh của Tin Mừng, chúng ta thực sự có thể thay đổi thế giới". DOCAT là công cụ để "làm" công bằng xã hội theo phương cách Công giáo. Làm sao có thể thay đổi thế giới nếu các bạn trẻ và mọi Kitô hữu không dẫn thân vào xã hội để làm men, làm muối, làm ánh sáng? Sự dẫn thân mà Docat mời gọi là một sự dẫn thân sâu rộng nhằm phục vụ sự thăng tiến con người, phát triển xã hội cách bền vững và nhắm tới mục tiêu hòa bình cho nhân loại.

Bổn phận chính đáng của tín hữu giáo dân, trong đó có các bạn trẻ, là công bố Tin Mừng bằng lời chứng gương mẫu của đời sống được ăn rễ sâu trong Đức Kitô và được sống động qua những thực tại trần thế như gia đình; sự dẫn thân vào chuyên môn trong thế giới lao động, văn hoá, khoa học và nghiên cứu; việc thực hành các trách nhiệm xã hội, kinh tế và chính trị. Tất cả những thực tại con người trần thế – cả cá nhân lẫn xã hội, bao gồm những môi trường và hoàn cảnh lịch sử khác nhau, cũng như các cấu trúc và các định chế – là bối cảnh mà trong đó người tín hữu giáo dân sống và làm việc. Những thực tại này là những nơi mà người ta đón nhận được tình yêu Thiên Chúa. Sự dẫn thân của họ phải phù hợp với tầm nhìn này và được nhìn nhận như một cách diễn tả lòng bác ái theo Tin Mừng. Đối với tín hữu giáo dân, sự hiện diện và hoạt động của họ trong thế giới không chỉ là một thực tại mang tính nhân học và xã hội học, nhưng theo một cách thức đặc biệt, đó còn là một thực tại mang tính thần học và Giáo Hội học nữa. Bởi vì, Giáo dân sẽ hoạt động với tư cách của một con người có phẩm giá cao quý được tạo dựng theo hình ảnh của Chúa, hơn thế nữa, với tư cách mang một phẩm giá mới cao trọng hơn, tư cách là người Con Chúa nhờ công trình cứu

► độ của Đức Kitô. Là Kitô hữu còn có nghĩa nhiều hơn là chấp nhận các xác tín và các giá trị đặc biệt. Điểm cốt lõi của Kitô hữu là sự gặp gỡ con người của Chúa Kitô. Tìm Chúa nơi “người bé nhỏ nhất” trong anh em chúng ta (Mt 25,40), theo Chúa đích thực là noi gương Chúa Giêsu (*Thomas à Kempis*) là con đường hoàn thiện nhất của Kitô hữu. Chúa Giêsu tôn trọng tự do và phẩm giá của kẻ tội lỗi và những người bị gạt ra ngoài lề xã hội (*Docat câu 306*). Người tín hữu Giáo dân khi lãnh nhận Bí tích Thánh tẩy được gia nhập vào cộng đoàn Dân Chúa, là thành phần của Giáo hội và làm nên Giáo Hội. Họ sẽ hoạt động với tư cách là thành viên của Dân Chúa. Do đó, hướng dẫn của Huấn quyền, qua Giáo huấn được trình bày trong Docat, giúp cho họ sống đúng phẩm giá làm người, làm con Chúa trong lòng thế giới và có khả năng hiệp nhất cùng toàn thể Giáo hội thực thi sứ vụ là điều cần

phần khác trong cộng đồng quốc gia, dân tộc để xây dựng và phát triển quê hương đất nước mình. Nói cách khác, các bạn trẻ Công giáo phải sống tinh thần dẫn thân phục vụ của Tin Mừng ngay tại quê hương xứ sở, ngay tại môi trường sống và làm việc của mình. Đức Giáo Hoàng Phanxicô không ngừng chất vấn các Kitô hữu về sự dẫn thân cách tích cực để kiến tạo một thế giới công bằng hơn: “Một Kitô hữu mà không phải là một nhà cách mạng trong thời đại này thì không phải là một Kitô hữu.”

Đôi Dòng Kết Luận:

Docat, phiên bản của Giáo Huấn Xã hội của Giáo Hội Công giáo dành cho giới trẻ chứa đựng một nội dung đầy đủ Giáo huấn này, được trình bày cách sinh động, cụ thể rất hữu ích. Docat giúp cho người trẻ hôm nay nói chung và cách riêng cho các bạn trẻ Công Giáo có

cái nhìn đúng đắn, với sự nhận định khách quan về các thực tại con người và xã hội đang diễn ra trong cuộc sống của chính các bạn trẻ. Các bạn trẻ sẽ tìm được ở nơi Docat những nguyên tắc để suy tư, những tiêu chuẩn để phán đoán và những chỉ dẫn để hành động. Khi chuyên cần học hỏi Docat, người trẻ hôm nay sẽ trang bị được cho mình những hành trang hữu ích để dẫn thân vào đời trở nên những người có khả năng làm chủ bản thân, góp phần thay đổi xã hội mỗi ngày nên tốt đẹp hơn.

Cùng với Kinh Thánh, Sách Giáo Lý Hội Thánh Công Giáo và Youcat (*Giáo Lý Hội Thánh Công Giáo dành cho giới trẻ*) Docat thực sự cần thiết và quan trọng đối với các bạn trẻ Công giáo. Ước mong sao các Chủ chăn, các Linh mục giúp cho các bạn trẻ tiếp cận được với tài liệu quan trọng, bổ ích này. Và đồng thời mong mỗi Docat đến được với

các bạn trẻ Công Giáo hôm nay. Cũng như, Docat sẽ được các bạn trẻ hân hoan đón nhận, để ước mơ của Đức Thánh Cha Phanxicô thành hiện thực: “Cha ước mong có được một triệu Kitô hữu trẻ, hoặc thậm chí còn nhiều hơn nữa, cả một thế hệ những người đương thời cùng ‘đồng hành, thảo luận học thuyết xã hội!’ Sẽ không có gì khác thay đổi thế giới ngoài những con người cùng với Chúa Giêsu dẫn thân cho thế giới, cùng với Người đến với những người sống bên lề xã hội và đến ngay giữa các mảnh đời lem luốc. Hãy đi vào cả chính trị nữa, và đấu tranh cho công lý và phẩm giá con người, nhất là cho những người nghèo nhất trong những người nghèo. Tất cả các con là Giáo Hội. Vậy thì, hãy bảo đảm rằng Giáo Hội này được biến đổi, bảo đảm Giáo Hội vẫn đang sống, bởi vì Giáo Hội cho phép mình bị thách thức bởi những tiếng kêu của những người bị tước đoạt, bằng tiếng nài xin của những người khốn cùng, và tiếng cầu cứu của những người chẳng có ai đoái hoài quan tâm” (*Đức Thánh Cha Phanxicô Lời Dẫn nhập Docat*). ◆

▲ Các tổ thảo luận sôi nổi. Ảnh: www.giadinhdocat.com

thiết và quan trọng. Công đồng Vaticanô II đặc biệt đề cao vai trò của Giáo dân trong xã hội trần thế. Giáo dân phải dẫn thân vào các sinh hoạt trần thế với mọi người, như mọi người trong tương giao nghề nghiệp, văn hóa, xã hội và bằng hữu. Mảnh đất nhân bản và trần thế phải là môi trường để giáo dân thực hiện sứ mạng làm người và lý tưởng Kitô hữu của mình. Dưới sự hướng dẫn của Tin Mừng, họ được gọi để thánh hóa thế giới như men trong bột bằng việc chu toàn nhiệm vụ của mình. Như thế họ có thể đem Chúa Kitô đến cho người khác bằng chứng tá đời sống thấm nhuần các nhân đức Tin, Cậy, Mến. (*LG. Số 31*).

Sự hướng dẫn của Docat bao hàm một sự hội nhập thực sự của nếp sống Tin Mừng vào trong những giá trị cao quý của mỗi quốc gia, mỗi dân tộc, đồng thời, thúc đẩy người trẻ biết dùng những giá trị Tin Mừng để thể hiện lòng ái quốc và cộng tác với mọi thành

Sứ điệp cách mạng của QUYỂN SÁCH MÀU XANH DA TRỜI

ĐỖ CÁT LƯƠNG

DOCAT là sách giáo lý cho giới trẻ về Học thuyết Xã hội Công giáo phát hành nhân Đại hội Giới Trẻ Thế giới 2016.

Đức Thánh cha Phanxicô nói trong lời Giới thiệu quyển sách: “DOCAT như một cuốn cẩm nang giúp chúng ta thay đổi bằng Tin Mừng trước hết chính bản thân mình, sau đó hoàn cảnh xung quanh gần gũi nhất của mình, và cuối cùng là tất cả thế giới. Quả thật, với sức mạnh của Tin Mừng, chúng ta có thể thay đổi thế giới”.

Giáo hoàng Phanxicô nói tiếp cũng trong phần Giới thiệu quyển Docat: “Những gì chúng ta gọi là giáo huấn xã hội Công Giáo ngày nay đã xuất hiện vào thế kỷ mười chín. Với công nghiệp hóa, một hình thức tàn bạo của chủ nghĩa tư bản phát sinh: một thứ kinh tế đã tàn phá con người. Các nhà công nghiệp hóa bất nhân đã làm cho người dân vùng nông thôn trở nên nghèo khó đến mức phải làm việc vất vả trong các mỏ hoặc trong các nhà máy gỉ sét với đồng lương chết đói. Trẻ em không còn nhìn thấy ánh sáng ban ngày. Các em bị lén lút gửi đi như những nô lệ để kéo các xe than. Bằng sự dẫn thân lớn lao, các Kitô hữu ra tay giúp đỡ những người túng thiếu, nhưng họ nhận

thấy rằng như thế vẫn chưa đủ. Vì vậy, họ đã phát triển các ý tưởng chống lại sự bất công trong xã hội cũng như trong chính trị. Trong thực tế, tuyên ngôn cơ bản về học thuyết xã hội Công giáo đã và vẫn là Thông điệp năm 1891 của Đức Giáo hoàng Lêô XIII, Rerum Novarum, về ‘Tư bản và Lao động’. Đức Giáo hoàng đã viết một cách rõ ràng và không thể nhầm lẫn: ‘Lường gạt ai để chiếm đoạt tiền công của họ là một tội ác mà tiếng kêu báo oán đã thấu trời! Với thẩm quyền của mình, Giáo Hội đã chiến đấu cho các quyền lợi của công nhân’.

Kể từ ngày Giới trẻ thế giới ra đời, người trẻ khắp năm châu bốn bể có cơ hội gặp gỡ, trao đổi, chia sẻ với nhau về những niềm vui và nỗi buồn, âu lo và hy vọng, nhất là những thao thức và trăn trở trên con đường kiếm tìm Thiên Chúa và bước theo Đức Kitô. Vào ngày khai mạc Đại hội Giới Trẻ Thế giới 26 tháng 7 năm 2016 tại Krakow Ba Lan, Hồng y Tagle giới thiệu một thành viên mới trong gia đình YOUCAT. Ngài nói với những người trẻ hành hương: “Đức Giáo hoàng Phanxicô muốn tặng chúng ta một món quà, để ta không còn ngừng lại ở kiến thức và cầu nguyện mà chuyển sang hành động”. Đó là quyển DOCAT. ▶

► DOCAT [du:kæt] là bản Tóm lược Học thuyết Xã hội của Giáo hội, tên này xuất phát từ 2 từ:

“DO” xuất phát từ động từ “to do”, nghĩa là làm, thực hành trong đời sống với những việc làm đạo đức, những việc buộc phải làm trong đời sống xã hội và luân lý.

“CAT”: Catechism (giáo lý)

Giáo huấn xã hội của Giáo hội bắt rễ sâu trong tình yêu của Thiên Chúa. Đó là một công cụ để biến đổi thế giới. Những người thực hiện dự án DOCAT cho rằng nếu những người trẻ được truyền cảm hứng để tạo ra một phong trào học hỏi và thực hành giáo huấn xã hội của Giáo Hội, họ có thể thay đổi bộ mặt của thế giới.

Cái tên DOCAT xuất phát từ những người trẻ Hoa Kỳ. Những người bạn trẻ này đã tham dự Ngày Giới Trẻ Thế giới năm 2011 tại Madrid, Tây Ban Nha và được tặng quyển YOUCAT của đức Thánh cha Bênêđictô XVI. Trở về nước sau Đại hội Giới Trẻ, chuyên chăm nghiên ngẫm thấu đáo YOUCAT, “cáo thơn lãn giở trước đèn”, những người trẻ này đã viết thư cho Youcat Foundation, tổ chức đã biên soạn và phát hành YOUCAT: “Bây giờ chúng ta biết đức tin là gì, nhưng chúng tôi nên làm gì? Xin hãy làm cho chúng tôi một DOCAT” (Please do us a DOCAT). Thế là một số câu hỏi khẩn thiết đã được đặt ra cho Giáo hội: Làm thế nào để giúp người trẻ hiểu và sống đạo trong thời đại toàn cầu hóa, với nền kinh tế loại trừ, xã hội tiêu thụ, tục hóa và đẩy bạo lực này?

Để trả lời cho câu hỏi đó, Đức Thánh Cha Phanxicô đã đề cử Đức Hồng y Christoph Schönborn và Hồng y Reinhard Marx đứng đầu ủy ban soạn thảo DOCAT. Ngày khai mạc Giới trẻ Thế giới tại Cracovia 2016, ngài đã trao vào tay các bạn trẻ cẩm nang DOCAT dưới dạng bản điện tử truy cập trên smartphone, một tặng phẩm thời công nghệ 4.0.

“Vi nhu cầu của thời đại đòi hỏi, giáo huấn xã hội Công giáo càng ngày càng trở nên phong phú và được tinh luyện trong những năm qua. Nhiều người bàn luận về cộng đồng, công lý, hoà bình, và công ích. Họ đã tìm thấy các nguyên tắc nhân vị, liên đới, và bổ trợ, mà cả DOCAT, cũng diễn giải. Nhưng thực ra học thuyết xã hội này không xuất phát từ bất kỳ vị giáo hoàng cụ thể hoặc từ bất kỳ học giả cụ thể nào. Học thuyết xã hội xuất phát từ trọng tâm của Tin Mừng. Học thuyết xã hội xuất phát từ chính Chúa Giêsu. Chúa Giêsu là giáo huấn xã hội của Thiên Chúa”.

Có thể nói DOCAT là cuốn cẩm nang hành động cho người trẻ nhìn ra đâu là kim chỉ nam cho sự dẫn thân trong lĩnh vực xã hội của họ? Đức Thánh

cha định nghĩa DOCAT “là một quyển cẩm nang đi đường. Sách nói về lời của Chúa Kitô cũng như của Giáo Hội và của nhiều người. Đó là một công cụ quan trọng trong đời sống hàng ngày của những người trẻ”.

DOCAT bật mí điều được mệnh danh là “bí mật được giữ kỹ nhất” của Giáo hội.

DOCAT giúp người trẻ nắm vững và sống Giáo huấn Xã hội Công giáo.

DOCAT nối tiếp quyển Giáo lý Giới Trẻ YOUCAT, được biên soạn dựa trên sách *Giáo lý Giáo hội Công giáo*. Dựa trên Kinh Thánh, YOUCAT, *Giáo lý Công giáo* và quyển *Tóm lược Giáo huấn Xã hội Công giáo*, DOCAT chỉ cho những người trẻ cách làm thế nào để xây dựng một “nền văn minh tình yêu”.

Nội dung sách DOCAT

DOCAT hướng dẫn người trẻ đào luyện lương tâm và hành động theo phong cách Công giáo trước những vấn đề xã hội và chính trị: sách chỉ dẫn người trẻ Công giáo biết áp dụng các giá trị Phúc Âm vào các vấn đề nghèo đói, sự chênh lệch giàu nghèo “kẻ ăn không hết người lần không ra”, việc làm và nạn thất nghiệp, cách sử dụng các tài nguyên thiên nhiên, bảo vệ môi trường, nạn khủng bố, di dân, phá thai và nhiều vấn đề khác.

►
Tinh thần người trẻ thể hiện trong các buổi học Docat
▼

Về nội dung, DOCAT gồm mười hai chương, biên soạn dưới hình thức hỏi-đáp. Ngoài Kinh Thánh, DOCAT thường xuyên trích dẫn những thông điệp của các Giáo Hoàng như Thông điệp *Caritas in Veritate* của đức Giáo hoàng Bênêđictô và Thông điệp *Laudato Si'* của đức Giáo hoàng Phanxicô; lời của các vị thánh như Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II, Mẹ Têrêsa Calcutta; và cả các nhà lãnh đạo thế giới hay những người nổi tiếng, các lãnh đạo doanh nghiệp, các nhà hoạt động xã hội và những người trẻ.

DOCAT gồm 328 câu hỏi đề cập đến các vấn đề hóc búa về công bằng xã hội và các vấn đề có liên quan trong đời sống xã hội và phần giải đáp đều có tham chiếu đến một hai hoặc cả ba tài liệu: *Tóm lược Học thuyết Xã hội của Giáo Hội, Giáo lý Giáo Hội Công giáo* và YOUCAT.

Sách nhắc đến những vấn đề quan trọng nhất đối với đời sống người Công giáo như: kế hoạch của Thiên Chúa đối với nhân loại, sứ mạng xã hội của Giáo Hội, nhân vị, công ích, gia đình, đời sống kinh tế và chính trị, môi trường, hòa bình... Giống như YOUCAT, DOAT viết bằng văn phong nhẹ nhàng, giản dị, trẻ trung phù hợp với giới trẻ.

Ảnh: www.giadinhdocat.com

Mục lục 12 chương của DOCAT:

Chương một: Kế hoạch tổng thể của Thiên Chúa: Tình yêu (Bắt đầu từ câu hỏi 1-21).

Chương hai: Cùng nhau chúng ta làm nên sức mạnh: Sứ mạng xã hội của Giáo Hội (Câu 22-46)

Chương ba: Độc đáo và có giá trị vô hạn: Con người (Câu 47-83)

Chương bốn: Công ích, nhân vị, liên đới, hỗ trợ: Các nguyên tắc giáo huấn xã hội của Giáo hội (Câu 84-111)

Chương năm: Nền tảng của xã hội: Gia đình (Câu 112-133)

Chương sáu: Nghề nghiệp và ơn gọi: Lao động của con người (Câu 134-157)

Chương bảy: Phúc lợi và công bằng cho tất cả mọi người: Đời sống kinh tế (Câu 158-194)

Chương tám: Quyền lực và luân lý: Cộng đồng chính trị (Câu 195-228)

Chương chín: Một thế giới, một nhân loại: Cộng đồng quốc tế (Câu 229-255)

Chương mười: Bảo vệ thế giới tạo thành: Môi trường (Câu 256-269)

Chương mười một: Sống trong tự do không bạo lực: Hòa bình (Câu 270-304)

Chương mười hai: Dẫn thân cá nhân và dẫn thân xã hội: Tình yêu trong hành động (Câu 305-328)

Sách có rất nhiều ảnh chụp minh họa đầy màu sắc, được sắp xếp theo mục chủ đề, có các hình vẽ minh họa ngộ nghĩnh đáng yêu mang đậm phong cách YOUCAT.

Sở dĩ Giáo Hội trang bị kim chỉ nam đó, trao vào tay người trẻ cầm nang "DOCAT: Làm gì?" là để người trẻ thấu hiểu và thực hiện "sứ mạng", hoàn thành "số phận lịch sử" của mình:

"Với tư cách là người Công giáo, chúng ta có sứ mạng chuyển đổi xã hội trở thành 'một nền văn minh tình yêu' (câu 319).

Giấc mơ của Đức Phanxicô

DOCAT chính là giấc mơ của Đức Phanxicô. Ngài mơ một cuộc cách mạng xã hội: cách mạng công lý và hòa bình. Ngài mơ có những người trẻ có khả năng cùng nhau xây dựng lại, làm thay đổi bộ mặt thế giới. Ngài rất đau lòng trước thực trạng người trẻ sống trong một thế giới bị tàn phá bởi hai ý thức hệ lớn: chủ nghĩa toàn trị và chủ nghĩa tư bản.

Đứng trước hiện trạng đó, cần làm gì? Làm thế nào thay đổi thế giới? Về những gì cần làm có thể đọc trong giáo huấn xã hội của Giáo Hội.

Đức Thánh cha Phanxicô kêu gọi: "Các con hãy làm! Giấc mơ của cha hướng về những thứ lớn hơn: Cha ước mơ có được một triệu người trẻ Kitô hữu, hoặc thậm chí còn nhiều hơn nữa, là có cả một thế hệ cùng "đi bộ, nói chuyện học thuyết xã hội cho những người đồng thời với mình". Không có cái gì khác sẽ làm thay đổi thế giới mà chỉ có những con người cùng với Chúa Giêsu dẫn thân cho thế giới, cùng với Người đến những "vùng ven" và đi ngay vào giữa lăm lem của cuộc đời mới thay đổi được. Các con cũng hãy đi vào chính trị nữa, và hãy đấu tranh cho công lý và phẩm giá con người, đặc biệt cho những người nghèo nhất trong những người nghèo. Tất cả các con là Giáo Hội. Vậy thì, hãy đoàn chắc rằng Giáo Hội này được biến đổi, rằng Giáo Hội vẫn còn đang sống, bởi vì Giáo Hội thừa nhận chính mình bị thách thức bởi những tiếng kêu than của những người bị tước đoạt, bởi tiếng kêu xin của những người khốn cùng, và của những người chẳng có ai đoái hoài quan tâm."

Nói tóm lại, sứ điệp cốt lõi của DOCAT cho người trẻ là: "Hãy làm lành, lánh dữ" ♦

VỚI **DOCAT**, GIỚI TRẺ THẮP SÁNG TƯỞNG LAI CHÚNG TA

TÔMA HOÀNG KIM KHÁNH

▶
Đức cha Giám
quản gặp gỡ các
nhóm học Docat
tại Sài Gòn sau
chuyến đi tham
dự Thượng Hội
đồng Giám mục
tại Rôma

Ảnh: www.giadinhdocat.com

Thượng Hội đồng Giám mục Khóa Thường lệ thứ XV về Giới trẻ với chủ đề “Người trẻ, Đức tin, và sự phân định ơn gọi” đã diễn ra tại Rôma, từ ngày 03 đến ngày 28/10/2018.

Hội đồng Giám mục Việt Nam (HĐGMVN) đã cử Đức cha Phêrô Nguyễn Văn Viên, Giám mục Phụ tá Giáo phận Vinh, Chủ tịch Ủy Ban Giới trẻ và Thiếu nhi trực thuộc HĐGMVN; Đức cha Giuse Đỗ Mạnh Hùng, Giám quản Tông Tòa Tổng Giáo phận Sài Gòn tham dự với tư cách là Đại biểu chính thức, và anh Giuse Cao Hữu Minh Trí, thuộc Ban Mục vụ Giới trẻ Công giáo tại Sài Gòn là dự thính viên.

I. Nhu cầu của Giới trẻ Công giáo Việt Nam hiện nay.

Trong phiên họp khoáng đại VIII diễn ra vào chiều ngày 10/10/2018, có sự hiện diện của Đức Thánh Cha Phanxicô, Đức cha Giuse Đỗ Mạnh Hùng qua bài tham luận đã nêu ra với 266 Nghị phụ và 49 dự thính viên của Thượng Hội Đồng Giám mục ba nhu cầu của Giới Trẻ Công giáo Việt Nam [1]:

- Cần người đồng hành để lắng nghe, khuyến khích và nâng đỡ.
- Cần được xác định các chuẩn mực để họ dựa vào đó giải thích, làm sáng tỏ những vấn đề trong cuộc sống.
- Cần sự trợ giúp đến từ Thiên Chúa và từ Giáo Hội để thực thi

những gì mà họ lựa chọn.

Đức cha Giuse cũng đã giải thích vì sao chúng lại là những nhu cầu cấp bách của bạn trẻ Công giáo Việt Nam hiện nay, và sự quan ngại của các Đấng bậc trong Giáo Hội Việt Nam:

Trong khi cha mẹ ở nhà, các giáo viên ở trường, và các linh mục không có thời gian để lắng nghe, quan tâm đến những vấn đề cá nhân của người trẻ, buộc họ phải tìm đến “Bác Google” trên internet. Nhưng, “Bác Google” không thể mang lại cho các bạn trẻ tình yêu, sự thấu hiểu, sự đồng cảm và nhất là sự hướng dẫn thiêng liêng đúng với giáo huấn Hội Thánh và các giá trị Tin Mừng.

Và, thực tế cuộc sống đặt để các bạn trẻ Công giáo Việt Nam trước những vấn nạn: (1) Làm thế nào để thành công và hạnh phúc trong cuộc sống; (2) Làm thế nào để sống trong “thế giới ảo” rất hấp dẫn ngày nay; (3) Tình dục dễ dàng; (4) Đồng tình luyến ái; (5) Phá thai; (6) và Ly dị. Nhưng, chuẩn mực nào để các bạn trẻ phân định và hành động?

Khi mà niềm tin của các bạn trẻ nơi Thiên Chúa

và Giáo Hội ngày càng giảm sút, do đó họ không nhận được những ân sủng - sức mạnh từ Thiên Chúa, khiến “Sự thiện tôi muốn thì tôi không làm, nhưng sự ác tôi không muốn, tôi lại cứ làm” (Rm 7,19). Nhưng, Giáo Hội chưa có những hình thức, cách thể hữu hiệu giúp các bạn trẻ đào sâu thêm đời sống đức tin, huấn luyện cho họ những kỹ năng sống cần thiết, ...

II. DOCAT - Kim chỉ nam cho Giới trẻ Công giáo Việt Nam

Tuy nhiên, điều đáng mừng là, trong số các tham luận của các nghị phụ, tham luận của Đức cha Giuse đã đề cập đến DOCAT như là phương thức giải quyết những vấn đề của các bạn trẻ Công giáo Việt Nam.

Đức cha Giuse nói, “Trong những năm vừa qua, đang khi chuẩn bị cho Thượng Hội đồng Giám mục này, các bạn trẻ Công giáo Việt Nam đã khám phá ra Giáo huấn Xã hội của Hội thánh Công giáo trong DOCAT. Với bốn nguyên tắc: Nhân phẩm - Công ích - Liên đới - Bỏ trợ (DOCAT, số 84), và bốn giá trị: Sự thật - Công bằng - Tự do - Tình yêu (DOCAT, số 104-109), họ đã giải thích và làm sáng tỏ sáu vấn nạn nói trên.

Thật ra, không chỉ như thế, DOCAT được soạn thảo cho giới trẻ dựa trên cuốn YOUCAT - Giáo lý Hội thánh Công giáo cho người trẻ và cuốn Tóm lược Học thuyết Xã hội của Hội thánh Công giáo, nên DOCAT là cẩm nang sống đạo và định hướng dẫn thân của người trẻ Công giáo.

Trong lời dẫn nhập của DOCAT, Đức Giáo hoàng Phanxicô viết, “DOCAT như một cuốn cẩm nang giúp chúng ta thay đổi bằng Tin Mừng, trước hết chính bản thân mình, sau đó hoàn cảnh xung quanh gần gũi nhất của mình, và cuối cùng là tất cả thế giới. Quả thật, với sức mạnh của Tin Mừng, chúng ta có thể thay đổi thế giới.” Chính vì chỉ có những con người cùng với Chúa Giêsu dẫn thân cho thế giới mới làm thay đổi thế giới mà ngài ước mơ “có được một triệu người trẻ Kitô hữu, hoặc nhiều hơn nữa, là có cả một thế hệ cùng ‘vừa đi’ vừa bàn chuyện học thuyết xã hội cho những người đồng thời với mình” [2].

DOCAT - đã, đang và sẽ là kim chỉ nam cho Giới trẻ Công giáo Việt Nam sống và dẫn thân hành động.

III. Sự cam kết giữa Giáo Hội và Giới Trẻ – Bước khởi đầu của Tương lai chúng ta

1. Ước mong của Giới trẻ Công giáo:

“Giới trẻ giống như lửa. Chúng tôi bùng cháy, mang ánh sáng, sưởi ấm, nhưng chúng tôi cũng đang có nguy cơ lụi tàn. Hiện nay ngọn lửa đang leo lét, có thể bị tắt ngấm và chìm vào tăm tối, hoặc được thổi bùng thành ngọn lửa lớn thiêu đốt mọi sự. Hội Thánh cần giúp những đốm lửa thành ngọn lửa đẹp” [3].

▲ Các bạn trẻ chia sẻ cảm nghiệm về Docat.

Ảnh: www.giadinhdocat.com

2. Lời đáp của Giáo Hội:

Hội Thánh qua thư của các nghị phụ Thượng Hội đồng Giám mục Khóa Thường lệ thứ XV, gửi giới trẻ trên toàn thế giới, khi bế mạc viết, “Ước gì những yếu đuối của chúng tôi không làm cho các bạn nản lòng, những mong manh và tội lỗi của chúng tôi không trở thành rào cản cho lòng tin của các bạn. Giáo hội là Mẹ của các bạn, Giáo Hội không bỏ rơi các bạn, mà sẵn sàng đồng hành với các bạn trên những con đường mới, trên những tầm cao mà ở đó ngọn gió của Chúa Thánh Thần thổi mạnh hơn, quét sạch những đám mây đen của dửng dưng, hời hợt và chán nản.

Khi thế giới mà Thiên Chúa yêu thương [...] đang nhắm đến vật chất, đến những thành công tức thời, và những khoái lạc và khi thế giới đè bẹp những người yếu thế nhất, thì các bạn phải giúp thế giới đứng lên và hướng nhìn về tình yêu, về đẹp, sự thật và công lý.”

Đọc những dòng này, chúng ta hình dung được hình ảnh người mẹ - Giáo Hội, và con cái của mình - Giới trẻ quả thật đẹp, thật cảm động; và không còn ngôn từ nào tuyệt vời hơn lời giữa hai mẹ con lúc này.

oOo

Chắc rằng, không một ai trong chúng ta, người trẻ và người nhiều tuổi hơn như chúng tôi, không bị lay động đến tận tâm can mình bởi dòng cuối của bức thư: “CÁC BẠN LÀ HIỆN TẠI, GIỜ ĐÂY CÁC BẠN HÃY THẮP SÁNG TƯƠNG LAI CỦA CHÚNG TA.” [4]. ♦

Chú thích

- [1]. Tham luận của ĐGM Giuse Đỗ Mạnh Hùng. Hiệp Thông, Bản tin của HĐGMVN, số 109, trang 176-178.
- [2]. Đức Giáo hoàng Phanxicô, DOCAT, Bản dịch của UBGLĐT/ HĐGMVN, NXB Tôn Giáo, 2017, Lời dẫn nhập, Trang 10-13.
- [3]. Chúng tử của Percival Holt, Phong trào Giới Trẻ Công giáo Ấn Độ. Hiệp Thông, Bản tin của HĐGMVN, số 109, trang 178-180.
- [4]. Thư của các nghị phụ THĐGM Khóa Thường lệ XV gửi cho giới trẻ trên toàn thế giới. Hiệp Thông, Bản tin của HĐGMVN, số 109, trang 190-191.

GÓC ÁP DỤNG BỘ CÔNG CỤ 4 NGUYÊN TẮC & 4 GIÁ TRỊ ĐỂ XÉT CÁC TÌNH HUỐNG

GIA ĐÌNH - NHỮNG HIỂM NGUY ĐANG RÌNH RẬP

CÁT NGUYÊN

Người Anh có câu ngạn ngữ: “Đường đến địa ngục được lát bằng thiện tâm” (Path to hell is paved with good will). Quanh đời sống gia đình ngày nay là những hiểm nguy đang rình rập. Như sói đội lốt cừu, những thiện tâm thoạt đầu nom rất tốt, thậm chí có vẻ đạo hạnh, đạo đức nữa. Có cách nào tốt giúp tôi nhận diện chân giá trị của sự đời không? Có bộ công cụ, bộ đồ nghề nào (như dụng cụ của thầy thuốc, của người thợ điện, thợ xây) khả dĩ giúp tôi soi xét, phán đoán đúng sai các hành vi tôi làm, để xây dựng đời tôi, đời sống gia đình tôi không?

A lão đảo bước vào nhà, vừa kịp đến bên chiếc ghế dài của bộ salon là đồ vật người xuống, nôn thốc nôn tháo, thức ăn chưa tiêu hoá kịp từ dạ dày ọc ra chảy dài từ ghế xuống sàn nhà.

T đóng cổng xong quay vào thấy cảnh chồng là người bên đống bầy nhầy thì vừa xót cho chồng, vừa bức bối vì cảnh dơ bẩn, nên gào khóc âm ỉ: “Đã nói rồi mà không chịu nghe! Suốt ngày chỉ nhậu, nhậu, nhậu!”

A vừa mệt vừa tức giận vì vợ không hiểu, không chia sẻ cho nỗi khổ của mình. Với vị trí làm việc trong công ty, A thường phải đi cùng xế, có khi đi thay xế nhậu nhẹt trong các vụ đãi đằng, thoả thuận để ký các hợp đồng của công ty. Nhậu xong về là nôn mửa, mệt mỏi, nên thật sự A không muốn, nhưng công việc bắt buộc! A thường nghĩ đến những tiện nghi sẽ đem về cho vợ con, để vượt qua những thứ khó chịu này.

T vừa lau chùi chỗ ói mửa của chồng vừa la hét, khóc lóc, kể lể về tội “suốt ngày nhậu nhậu!” của chồng, 15 phút vẫn không ngừng nghỉ. Vì T cho rằng A không cần nhậu vẫn được.

Bất chợt A vùng dậy bắt đầu “mày, tao” với vợ rồi tuôn ra những lời lẽ mất kiểm soát.

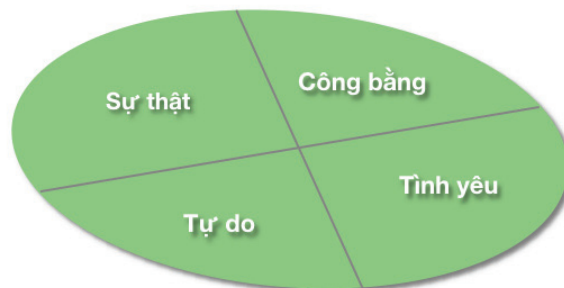
Lung chừng cầu thang, có hai đứa trẻ từ trên lầu chạy xuống đang xanh mặt lấp ló nhìn bố mẹ.... (Theo lời kể của một đôi vợ chồng trẻ)

KẾ HOẠCH YÊU THƯƠNG CỦA THIÊN CHÚA

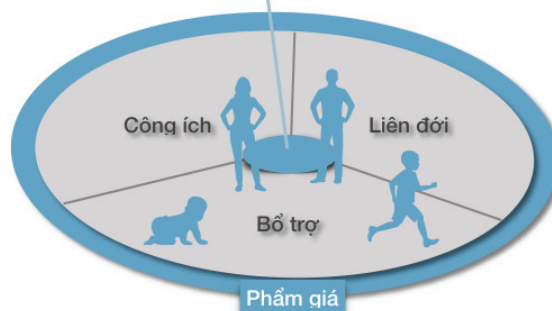

SỰ THẬT TOÀN VỆN về CON NGƯỜI

Docat 104 TLHTXHC 160

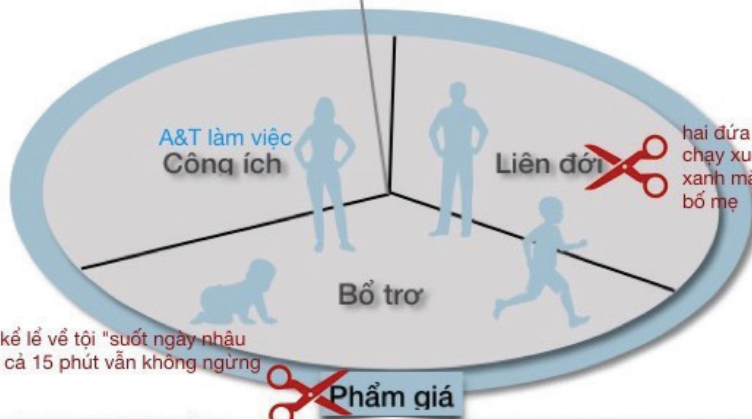
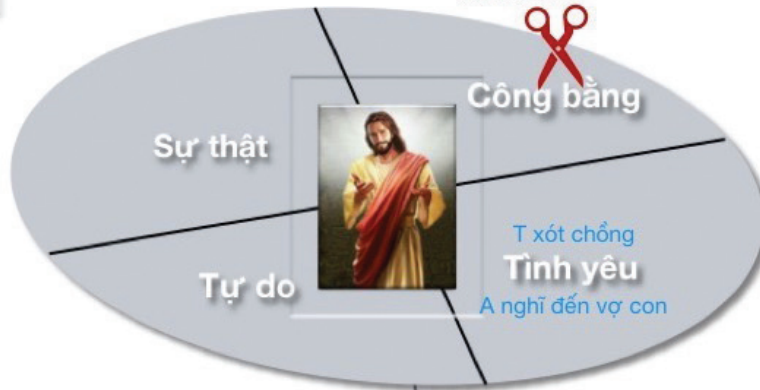
GIÁ TRỊ
Biểu thị **chất lượng** các mối tương quan

NGUYÊN TẮC
Quy tắc **thiết lập** các mối tương quan

HẠNH PHÚC THẬT BỀN VỮNG

A vừa mệt vừa tức giận vì vợ không hiểu, không chia sẻ cho nỗi khổ của mình

T la hét, khóc lóc, kể lể về tội "suốt ngày nhau nhau!" của chồng, cả 15 phút vẫn không ngừng nghỉ.

A vùng dậy bắt đầu "mày, tao" với vợ rồi tuôn ra những lời lẽ mất kiểm soát.

hai đứa trẻ từ trên lầu chạy xuống đang xanh mặt lấp ló nhìn bố mẹ

Dùng mô hình 4 nguyên tắc- 4 giá trị "soi chiếu", chúng ta có thể đánh giá tình trạng gia đình trên không? May thay, sách Docat có thể cung cấp cho ta bộ công cụ ấy, như thí dụ "demo" hình trên.

"Chúng ta chỉ có thể hạnh phúc khi sống trong các mối quan hệ tốt đẹp với những người khác" (Docat, câu 26). Nghĩa là **các mối tương quan được xây dựng đúng sự thật toàn vẹn về con người**, như kế hoạch yêu thương của Thiên Chúa.

Sự thật toàn vẹn về con người được mô tả bằng 4 nguyên tắc và 4 giá trị (TLHTXHCG, số 160): tôn trọng **phẩm giá** – đóng góp cho **công ích** – tích cực **liên đới** hỗ trợ các thành viên khác **phát triển** – **bổ trợ**, không làm thay người khác những việc họ có thể làm được; và bảo đảm chất lượng các mối tương quan, biểu thị qua việc tôn trọng các giá trị **sự thật, công bằng, tự do** và **tình yêu** khi thực hiện 4 nguyên tắc nói trên (Docat, câu 104).

Đối chiếu, so sánh với mô hình chuẩn, hiện trạng

gia đình A và T có thể rút ra nhận định như sau:

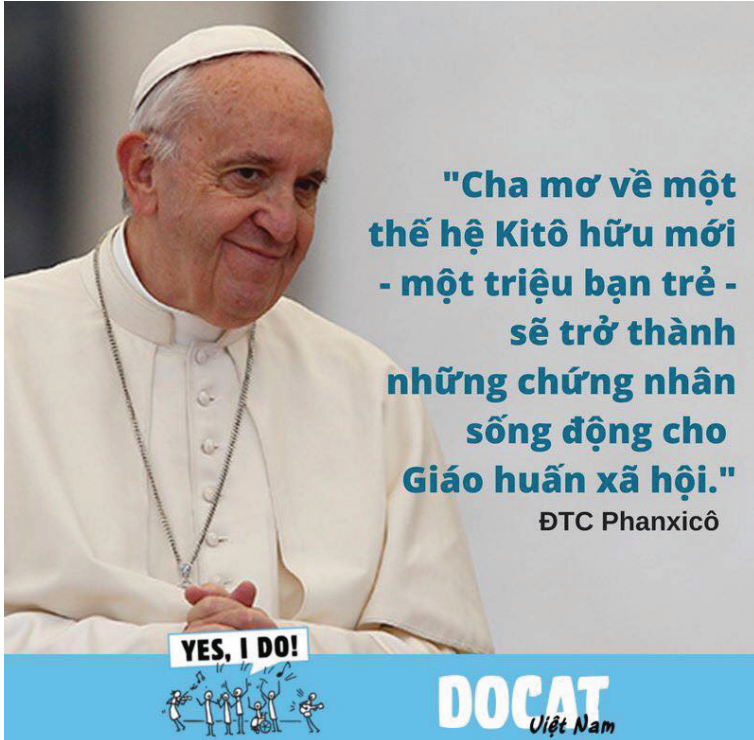
A và T yêu nhau, yêu gia đình và cùng lo cho công ích của gia đình, tuy nhiên lại xảy ra những lúc các nguyên tắc phẩm giá, liên đới, giá trị công bằng trong tương quan giữa các thành viên gia đình bị "che lấp" bởi những bề bộn công ăn việc làm cho cuộc sống cơm áo gạo tiền.

Hạnh phúc gia đình của A và T – theo mô hình sự thật toàn vẹn về con người – thì dù có tình yêu, cùng lo cho công ích nhưng chỉ có thể tồn tại và bền vững khi các nguyên tắc phẩm giá, liên đới, giá trị công bằng ấy không tiếp tục bị xâm phạm, mà cần được bảo vệ và xây dựng đầy đủ.

Nói tóm lại, cần có cái nhìn toàn diện, biết phối hợp nhuần nhuyễn giữa các công cụ như bậc cao kỳ vận dụng bộ ba xe pháo mã, các cặp song xa, song pháo, song mã. Như thế mới mong xem xét mọi việc, mọi tình huống trong đời thấu đáo hợp tình hợp lý. ♦

Phỏng vấn

BA BẠN TRẺ VỀ NHÓM HỌC HỎI GIÁO HUẤN XÃ HỘI CÔNG GIÁO

– có lúc có cả những người anh chị em ngoài Công Giáo – không phân biệt tuổi tác, ngành nghề, học vấn.... Có người đến vài tuần, vài tháng, vài năm rồi ra đi. Cũng có người nặng tình, dày nghĩa tận tụy ở lại. Cứ thế, lớp đây rồi lại vơi, vơi rồi lại đây! Có lẽ đa số những người đến đây đều có một điểm chung: ước muốn hướng đến những điều thiện ích, trước hết là việc đào luyện lương tâm cho chính mình, và sau đó là quan tâm đến cộng đồng xã hội.

Có thể nói nhóm “Đại Hội Dân Chúa” là nhóm giáo dân học hỏi GHXH đầu tiên, do một nhóm trí thức Công giáo tổ chức tại Sài Gòn từ năm 2011, kết hợp giữa hai hình thức “tự học” và “tâm sư học đạo”. Nó là nhóm “mẹ”, là tiền thân của các nhóm học hỏi GHXH sau này. Trong nhóm, có những gương mặt kiên trì “định hướng GHXH” từ những ngày đầu, nay vẫn âm thầm đồng hành bên cạnh những gương mặt mới. Cứ mỗi chiều Chúa nhật, mọi người lại tụ họp cùng nhau, cùng cần mẫn học hỏi giáo huấn của Hội Thánh, bên cạnh sự đồng hành nâng đỡ của các vị linh mục, tu sĩ.

Như ta biết, cái tên DOCAT và “đơn đặt hàng” viết quyển DOCAT đến từ những người trẻ Hoa Kỳ vào mùa thu năm 2011 dưới hình thức một email; từ Madrid họ mang về nước một quyển giáo lý giới trẻ và sau khi nghiền ngẫm kỹ, họ viết cho YOUCAT Foundation: “YOUCAT thật tuyệt vời! Sách giúp chúng tôi hiểu các giáo huấn về đức tin. Nhưng chúng tôi muốn biết những gì chúng tôi nên làm (what to do) nếu muốn sống đức tin của mình. Xin hãy làm một DOCAT!”

Ta cũng biết đức Hồng y Christoph Schönborn là người đứng đầu dự án soạn thảo DOCAT. Tư tưởng chủ đạo của ngài khi chỉ đạo dự án DOCAT vẫn là tư tưởng chủ đạo khi ngài đứng đầu dự án YOUCAT: “Nếu bạn muốn làm một điều gì đó cho người trẻ, bạn cần phải làm cùng với người trẻ”.

Đây cũng là châm ngôn của chúng tôi khi thực hiện cuộc phỏng vấn ba người trẻ – Hải Yến, Lê Nam và Diệu Nguyên – là những người đang học DOCAT trong một nhóm học hỏi Giáo Huấn Xã Hội Công Giáo (GHXH) mang cái tên rất “ngộ”: Nhóm Đại Hội Dân Chúa. Cái tên ấy cũng nói lên được phần nào đặc trưng của nhóm: đủ mọi thành phần dân Chúa

Bài viết này góp nhặt những suy tư, những bận tâm rất thật và xúc động của ba bạn trẻ mà chúng tôi nhắc đến ở trên, được một người luôn thao thức với GHXH trong hơn 10 năm qua lược ghi qua một cuộc “phỏng vấn hành lang” chớp nhoáng.

Hai bạn đang học GHXH từ một năm nay, học đều đặn chiều chủ nhật, cuối buổi học thì ở lại hiệp dâng thánh lễ với linh mục đồng hành và với nhóm (khoảng 20 thành viên).

Một bạn thì bận bịu nên chỉ tham dự một tháng một lần. Bạn làm việc trong môi trường y tế tâm sự:

“GHXH giúp tôi xác tín rằng mọi người đều có nhân vị, phẩm giá mà ta phải luôn luôn kính trọng. Các bệnh nhân cũng là hình ảnh của Chúa, là những người tôi cần phục vụ chu đáo. Nhờ học hỏi GHXH về gia đình đời sống hôn nhân của vợ chồng tôi bền vững và gắn kết hơn nữa”.

Các bạn khen sách Docat in ấn đẹp, trang nhã, nhiều ảnh trẻ trung tươi mới sắc màu. Các bạn coi Docat là CẨM NANG hướng dẫn sống đức

Ảnh:
www.giadinhdocat.com

tin, giúp người trẻ nhận ra giá trị bản thân và tha nhân. GHXH giúp bạn trẻ lưu tâm đến xã hội: Làm sao sống chung được nhưng vẫn ý thức phải sống đúng đắn.

GHXH giúp bạn trẻ không được sống vô cảm, không thu mình lại trước cái ác đang nhờn nhờn diều võ dương oai. GHXH giúp bạn trẻ các tiêu chuẩn qui chiếu: Sự thật và lẽ phải.

Dựa vào các tiêu chuẩn này các bạn trẻ truy tìm nguyên nhân "làm xấu" xã hội. Các bạn ý thức "Cùng nhau, ta mạnh hơn".

Các bạn "rung động Giáo Huấn" vì tư tưởng sâu sắc nhưng chính gương sáng của các thành viên trong nhóm GHXH đã giữ các bạn ở lại nhóm:

"Giờ ra chơi vui quá: Có chị kia mời uống ly cà phê, có cô kia hỏi thăm sức khỏe..."

"Có chú kia luôn khuyến khích bạn trẻ sống tinh thần dân chủ, dám thẳng thắn phản biện, dám nói lên suy nghĩ của mình."

"Có bác nọ luôn tìm cách giúp đỡ bạn trẻ gặp khó khăn."

Bạn trẻ học nhiều điều từ "người", từ thành viên nhóm GHXH hơn là từ câu chữ, vì có những câu chữ quá "triết học", đọc mãi mà vẫn hiểu không ra!

Có bạn vẫn mong cho nhóm "đừng rã tan" vì đây là nhóm đầu "quí hiếm" nhưng cơ bản vẫn là 3K (khô, khó, kén)... Vì vậy bạn đề nghị nên có âm nhạc lời cuốn kiểu nhóm Du ca, nhóm Taizé. Bạn mong có những cuộc thi "đổ vui để học." Bạn biết rằng Youcat bện chặt vào Docat chẳng rời nhau: "Học đi đôi với hành", "học nhi thời tập chi"! Nên chẳng có những chương trình hành động cụ thể bên cạnh việc học

hỏi salon trong phòng kín?

Đây là phần tâm tư sâu lắng của bạn trẻ:

"Chúa có một kế hoạch, một dự tính cho cuộc đời tôi!"

"Tôi có sứ mạng khám phá, phân định và hoàn thành kế hoạch đó trong tự do và trách nhiệm".

"Tôi gọi kế hoạch, sứ mạng đó là ơn gọi của tôi".

"Giữa những trào lưu thế tục, tôi có can đảm lội ngược dòng?"

"Chúa cho tôi một quỹ thời gian nhất định".

"Toàn cầu hoá toan cuốn lôi tôi vào công nghệ..."

Tôi đứng đó... Giữa lòng thành phố...Chợt khát nhớ cội đi về"

"Tôi yếu đuối, tôi va vấp trần ai".

Đấy, tuổi trẻ là thế đó.

Xin nhau tình liên đới. ♦

NGƯỜI ĐỒNG HÀNH

Ảnh: www.giadinhdocat.com

Giáo Huấn Xã Hội: LẤP ĐẦY CHỖ THIẾU CỦA ĐỜI SỐNG ĐỨC TIN

Ảnh: Nguyễn Công Bảo Anh

MẪU BÚT CHÌ

Đâu là vận mệnh đời tôi?
Theo một số tôn giáo, đời người là một vòng tuần hoàn miên man – kiếp luân hồi – trong đó, tinh thần và vật chất tác động lẫn nhau hình thành nên vận vật. Con người được sinh ra từ đó, linh hồn bị giam cầm trong thân xác – là kết quả của tội lỗi. Chính vì thế, đời người được chiêm niệm như một sự loay hoay vô vọng trong kiếp đoạ đày. Chỉ đến khi nào hồn lìa khỏi xác, con người mới thực sự được giải thoát, linh hồn – tiểu ngã – hoà nhập vào đại ngã của vũ trụ càn khôn.

Khác với triết lý đó, Giáo Hội Công Giáo, dưới sự mạc khải của Thiên Chúa, đã mở ra một góc nhìn đầy hi vọng về vận mệnh con người. Chúa đã sáng tạo nên con người từ bụi đất và “thổi sinh khí vào lỗ mũi” (Sáng thế 2,7): con người sống nhờ Thần Khí Thiên Chúa. Từ hư vô, theo thời gian cuộc đời, con người “dày” lên, người hơn, giống Chúa hơn. Vì thế, đời đời kiếp kiếp tôi là tôi, với lịch sử đời tôi. Tôi mang lịch sử đó đi về với Chúa. Nghĩa là lịch sử đời tôi làm rõ nét cái ngã vị của chính tôi, tôi mang nó vào ngày quang lâm.

Chính vì thế, mỗi người phải sống với con người thật, vận mệnh thật của mình. Nói cách khác, sống niềm tin Ki-tô giáo là cảm nghiệm vận mệnh của chính cuộc đời ta. Vận mệnh ấy gồm hai yếu tố không thể tách rời: ta đi về với Chúa và ta đi với anh em. Bởi Chúa không cứu độ con người cách riêng lẻ. Đó là ý nghĩa của tính liên đới/liên vị. Nên lịch sử cuộc đời tôi là một lịch sử liên kết, thông hiệp với anh em trong cái nôi của Giáo Hội. Chúng ta liên luy nhau trong tội (tội Tổ Tông), và liên luy nhau trong Ôn Phúc (Ôn Phúc Chúa ban cho Đức Mẹ và các Thánh cũng được thông ban cho con cái Hội Thánh).

“Đẳng cấp luân lý” hay “bề dày nghĩa tình”?

Tạm diễn tả “đẳng cấp luân lý” thế này: anh đánh tôi, tôi đánh lại, thì tôi đang ở đẳng cấp thấp. Anh đánh tôi, nhưng tôi mỉm cười xin Chúa chúc lành cho anh: tôi ở đẳng cấp cao hơn.

Thiết nghĩ, không có gì sai khi con người cố gắng để trưởng thành hơn trong đời sống luân lý đạo đức. Hơn thế, đó còn là điều đáng trân trọng. Nhưng liệu có ổn không khi ta đặt các mối tương quan của cuộc đời trong một “phòng thi” luân lý? Tôi mến anh vì vốn dĩ anh là người đáng kính, chân thành, rộng lượng, vị tha; Không thể trách tôi không ưa chị nọ vì chị ấy sống giả dối, lọc lừa, gian lận... Nhưng cái gì ẩn phía sau cuộc đời hai con người ấy? Phải chăng là một chuỗi những khác biệt của lịch sử cuộc đời: hoàn cảnh, gia thế, giáo dục, cơ hội...? Những khác biệt ấy tạo nên sự bất công trùng điệp, dồn nén từ bao đời lên cuộc đời mỗi con người. Nên “phòng thi” luân lý là một phòng thi đầy bất công và khắc nghiệt!

Chúa đỡ con người từ chân. Ngài thương tôi bất kể tôi cao thấp, tốt xấu. Ngài nâng tôi lên từ tận cùng đáy sâu tội lỗi, Ngài không đòi tôi phải đạt tới một “cấp độ” luân lý nào đó mới “quen biết” tôi.

Đời người là một chuỗi Kinh Lạy Cha nối dài. Phần đầu là ý Chúa, phần sau là ý con. Con lần dò tìm ý Chúa, và con cũng xin Chúa nghe đến ý con. Con chiều ý Chúa, Chúa chiều ý con... Chúa dắt ta đi, bước theo những bước cao thấp, khôn dại của đời người. Đó là lịch sử nghĩa tình của ta với Chúa. Lịch sử ấy bện chặt sợi dây liên kết giữa Thiên Chúa và con người. Sợi dây ấy không được tạo nên từ những “đẳng cấp luân lý” mà con người cố công đạt được. Bởi cho dẫu có đạo đức cao vời, mà lòng người xa Chúa thì cũng bằng không! Dĩ nhiên, ta không được phép gạt bỏ chuẩn mực đạo đức – bởi Chúa đòi: nếu được cho năm nén, phải sinh lợi năm nén, được cho một nén thì sinh lợi một nén – nhưng đồng thời phải đảm nhiệm một sự liên lụy với Chúa và với anh em.

Con người sống đỡ nhau từ chân, là cùng giúp nhau thăng tiến luân lý, tạo nên một cộng đồng ngôi vị. Trong cộng đồng ngôi vị đó, con người liên lụy cuộc đời với nhau: đón nhận nhau, cho hết nhau, và có thể chết cho nhau. Trong xã hội, gia đình diễn tả rõ nét nhất công đồng ngôi vị. Và chắc chắn, đích đến của Gia Đình Giáo Hội cũng là một cộng đồng ngôi vị (những kiểu cộng đồng mà mỗi thành viên chỉ đóng góp – không liên lụy nhau – chỉ là một cộng đồng chức năng). Cộng đồng ngôi vị quan trọng với mỗi con người đến nỗi, cảm giác “tôi không thuộc về ai, không ai thuộc về tôi”, thường là cảm giác làm con người xao xuyến và sợ hãi! Chính vì lẽ đó, tôi không sống để khẳng định đẳng cấp luân lý, nhưng để thuận theo ý Chúa, để bện chặt lịch sử nghĩa tình với Chúa, và với anh em.

Thái độ “bàn tay sạch”

Con người thường bị cám dỗ sống với thái độ “bàn tay sạch”. Đó là thái độ thu mình lại, tránh liên lụy, đụng chạm. Vì sự liên lụy, đụng chạm với người khác thường đưa đến những xích mích, mâu thuẫn, làm cơ vấp ngã cho con người bộc lộ những giận hờn, ích kỷ, những thói xấu của bản thân. Việc sống khép kín cho ta cảm giác đạo đức hơn, thánh thiện hơn trước mặt Chúa.

Thế nhưng Thiên Chúa lại mời gọi con người sống liên lụy nhau. Chúa đặt căn tính xã hội trong bản tính mỗi con người. Con người chỉ có thể thăng tiến, phát triển viên mãn khi được đặt trong cộng đồng xã hội. Chúa mời gọi con người hãy nắm tay nhau trên đường lữ thứ – dù có dơ bẩn, dù có xích mích, chính Chúa sẽ rửa, vì Ngài đã hứa: “Thầy ở cùng anh em mọi ngày cho đến tận thế” (Mt 28,20). Đây là cách của Chúa, cách Ngài đã liên lụy với con người và muốn con người liên đới, liên lụy với nhau.

DOCAT – “hộp đồ nghề” để bước vào xã hội

Chúa mời gọi con người sống liên đới, liên lụy nhau, nên giáo huấn xã hội sẽ giúp lấp đầy chỗ thiếu vắng trong đời sống đức tin của mỗi người trong xã hội hôm nay.

Có người đã gọi đùa một cách vừa dí dỏm, vừa chí lý rằng: DOCAT chính là “hộp đồ nghề”, hay cái “rương công cụ” về giáo huấn xã hội của Giáo Hội Công Giáo.

Sở dĩ nói thế, bởi DOCAT không phải là một bộ giáo lý mới mẻ. Giáo huấn về xã hội của Hội Thánh Công Giáo đã manh nha từ trong Cựu Ước, Tân Ước, và rải rác khắp các văn kiện quan trọng của Giáo Hội. Sau *Tóm Lược Học Thuyết Xã Hội của Giáo Hội Công Giáo* và *YOUCAT* (giáo lý Công Giáo dành cho giới trẻ) thì DOCAT là cẩm nang hành động của giới trẻ. Một bộ sách dành cho giới trẻ, nhưng lại có sức hấp dẫn với hầu hết mọi giới với ngôn từ dễ hiểu, cách trình bày sống động. Nó cung cấp những nguyên tắc để suy tư, những tiêu chuẩn để phán đoán, những hướng dẫn để hành động, và gần như đáp ứng mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Những nguyên tắc, giá trị của giáo huấn xã hội của Giáo Hội được tập trung cách đầy đủ, “ngăn nắp, gọn gàng” trong “hộp đồ nghề” DOCAT. Thiết nghĩ, “bộ công cụ” này cần thiết cho hết thảy mọi người, và không thể thiếu đối với những ai tha thiết dẫn thân xã hội. ♦

(Phỏng theo bài giảng của
Lm Giuse Nguyễn Trọng Viễn O.P.)

DOCAT:

phải làm gì để xây dựng NỀN VĂN MINH TÌNH YÊU?

PHÁT TIẾN

Như chúng ta đã biết, Thượng Hội Đồng Giám Mục Thế Giới bàn về Giới Trẻ diễn ra từ ngày 3/10/2018 đến ngày 28/10/2018. Việt Nam có hai nghị phụ “phó hội” là Đức Cha Giuse Đỗ Mạnh Hùng và Đức Cha Phêrô Nguyễn Văn Viên đại diện Hội Đồng Giám Mục Việt Nam.

Trong bài tham luận của Đức Cha Giuse Đỗ Mạnh Hùng, Giám Quản Tông Tòa TGP Sài Gòn, ngài đã chia sẻ rằng: Trong những năm vừa qua, đang khi chuẩn bị cho Thượng Hội đồng Giám mục này, các bạn trẻ Công giáo Việt Nam đã khám phá ra Giáo huấn Xã hội của Hội Thánh Công giáo trong DOCAT, với bốn nguyên tắc: Nhân phẩm - Công ích - Liên đới - Bỏ trợ (DOCAT, số 84), và bốn giá trị: Sự thật - Công bằng - Tự do - Tình yêu (DOCAT, số 104-109).

Trong thư mùa Vọng 2018, Đức cha Giám quản viết:

“Mẫu nhiệm Nhập thể của Con Thiên Chúa làm người là một hình ảnh sống động của việc đồng hành. Đấng Emmanuel, Thiên - Chúa - ở - cùng - chúng - ta, qua sự hạ mình, hiện diện và chia sẻ nơi hang đá Bêlem, là một tấm gương cho chúng ta trong việc đồng hành với những người trẻ. Việc Con Thiên Chúa đến đồng hành, chia sẻ và hướng dẫn con người, khởi sự với mẫu nhiệm Nhập thể, đã đạt đến cao điểm trong Mẫu nhiệm Tử nạn và Phục sinh. Hình ảnh Chúa Giêsu Phục Sinh

đồng hành với hai môn đệ đang chán nản, thất vọng, trên đường Emmaus được THĐGM dùng làm tựa đề cho ba phần của Văn kiện Cuối cùng về tiến trình phân định: (1) Phần I “*Ngài đồng hành với họ*” (giai đoạn Nhận biết); (2) Phần II “*Mắt họ mở ra*” (giai đoạn Giải thích); (3) Phần III “*Lập tức họ lên đường*” (giai đoạn Chọn lựa).

Một đề nghị cụ thể giúp chúng ta và các bạn trẻ có được những tiêu chuẩn để làm sáng tỏ và giải thích các vấn đề khó khăn, khi sống đức tin công giáo, đó là việc học hỏi Giáo huấn Xã hội của Hội Thánh Công giáo trong tập sách DOCAT, với bốn nguyên tắc: **Nhân phẩm - Công ích - Liên đới - Bỏ trợ** (x. DOCAT, số 84), và bốn giá trị: **Sự thật - Công bằng - Tự do - Tình yêu** (x. DOCAT, số 104-109)”.
CÓ THỂ TÌM THẤY BỘ CÔNG CỤ 4 NGUYÊN TẮC VÀ 4 GIÁ TRỊ TRONG DOCAT TẠI ĐỊA CHỈ ĐỨC CHA NÊU TRÊN.

Có thể tìm thấy bộ công cụ 4 nguyên tắc và 4 giá trị trong Docat tại địa chỉ Đức cha nêu trên.

Docat là phiên bản Học thuyết xã hội cho giới trẻ, do Đức Thánh Cha Phanxicô viết lời dẫn nhập và phát hành nhân kỳ Đại hội Giới Trẻ Thế giới 2016 tại Ba Lan. Sách cung cấp cho chúng ta các nguyên tắc để suy tư, các tiêu chuẩn để phán đoán và các chỉ dẫn để hành động cho phù hợp với giá trị của Tin Mừng.

Sách đặt vấn đề: phải làm gì để biến đổi thế giới trở nên tốt hơn? Thay đổi ra sao đây, dựa theo tiêu chí nào? Ta

hãy khám phá các câu trả lời trong sách, các bạn nhé.

Docat mời gọi sự thay đổi đến từ chính mình bằng cách hoán cải tâm hồn mình, sự hoán cải đòi hỏi sự nhẫn nại, công bằng, khôn ngoan, đối thoại, liên chính, liên đới và tha thứ. Xa hơn một bước nữa là thay đổi hoàn cảnh xung quanh gắn gũi nhất của mình, bằng thái độ sống chân thật, bác ái, yêu thương, là chứng nhân sống động cho giá trị Tin Mừng trong bối cảnh cuộc sống hiện tại của từng người.

Cuối cùng là thay đổi thế giới. Đức Thánh Cha mơ ước “một triệu người trẻ Ki-tô hữu, hoặc nhiều hơn, là có cả một thế hệ cùng vừa đi vừa bàn chuyện học thuyết xã hội cho những người đồng thời với mình” (Trích lời Dẫn nhập Docat).

Ngài nói tiếp: “Không có cái gì sẽ làm thay đổi thế giới mà chỉ có những con người cùng với Chúa Giê-su dẫn thân cho thế giới, cùng với Người đến những ‘vùng ven’ và đi vào giữa lăm lem của cuộc đời mới thay đổi được. Các con cũng hãy đi vào chính trị nữa, hãy đấu tranh cho công lý và phẩm giá con người”.

Nói không, chưa đủ. Docat yêu cầu phải có đáp trả cho câu hỏi: Phải làm gì? Thưa các bạn, Docat chỉ dẫn đi đến hành động, hành động đó phù hợp với giá trị Tin Mừng. Hành động theo Docat chính là loan báo Tin Mừng trong bối cảnh hiện đại.

Cũng theo Đức Thánh Cha Phanxicô, “Trong thời đại hôm nay, một Kitô hữu không dám lợi ngược dòng thì không phải là Kitô hữu”.

Đặc biệt, Docat còn là một giải pháp mang tính toàn diện cho tất cả những ai đang quan tâm đến các vấn đề như nhân phẩm- nhân quyền- đạo đức- giáo dục- kinh tế- xã hội- chính trị của đất nước chúng ta.

Vậy các bạn trẻ thân mến, chúng ta hãy cùng nhau học hỏi, tìm hiểu, chia sẻ Docat trong bối cảnh cuộc sống hiện tại của mình, các bạn nhé!

Vì Docat là chất xúc tác làm thay đổi bản thân và thay đổi xã hội. ♦

TÌNH YÊU CỨU CHUỘC

đã giải thoát tôi

MAI LAN

Mừng chúc Thánh Danh Ngài hôn tôi ơi...
Chúc tụng Chúa ngàn đời"

Tôi dần dựa nước mắt với câu hát không ngơi trên môi, vì những ngày khốn khổ ấy qua đi! Một niềm vui khôn tả, tôi đang nâng niu một sinh linh mới chào đời từ trong chính bụng tôi. Chỉ mới cách đây bốn tuần, tôi được mệnh danh là "người đầu mà thối thể", hoặc từ giọng một người khác: "Trời ơi sao chị thú dữ vậy?", hoặc "mùi gì bốc ra từ chị giống mùi chuột chết?"

Không trách ai cả vì họ nói đúng. Nơi tôi bốc ra một mùi thối không sao tả nổi ở phần kín vì bị lây từ chồng. Lúc thai hai mươi tuần tuổi, tôi đã đi bốn bệnh viện nhưng đều bị từ chối. Có nơi để nghị tôi bỏ thai thì mới chữa bệnh vì bướu mồng gà lớn quá.

Thai càng ngày càng to, bướu mồng gà ngày càng lớn, tôi càng ngày càng thối, nỗi lo sợ thất vọng ngày càng tăng! Thai tôi bây giờ đã ba mươi bốn tuần, tôi đi khệnh khạng vì bụng to và bướu cũng to.

Một bà xơ chỉ dẫn tôi đến một phòng khám để mổ cắt bỏ khối u. Lúc chờ đến lượt khám, tôi nghe văng vẳng lời hát "Chúc tụng Chúa ngàn đời, mừng Chúc Thánh Danh Ngài, hôn tôi ơi..."

Suốt bốn tuần điều trị, tôi nghe riết cũng đâm thuộc, nhưng tôi thuộc câu hát ấy vì nó đã trở thành lời hát của chính tôi, của tình yêu Thiên Chúa mà cái đội hát ấy, từ phòng cấp cứu đã dành cho tôi.

Tôi vẫn nhớ như in hình ảnh chị điều dưỡng truyền hơi ấm của chị sang đôi tay lạnh giá. Vì sợ mổ sợ đau nên người tôi run lên, nhưng "cái đội áo trắng" tám người luôn nói với tôi: Chúng tôi thương em lắm.

Họ bảo tôi: "Cố gắng lên... Gọi Chúa..."

Lúc đó đầu óc tôi lan man "Chúa ơi, Chúa là ai...?" Họ cắt xén bướu mồng gà mà lại cứ công bố Chúa cho con?

Bốn tuần trôi qua, bướu mồng gà nhỏ dần rồi biến đi, tôi trở nên thơm tho hơn, thai nhi trong bụng lớn dần, dường như cháu bé đang cùng chịu thống khổ với tôi cũng đang lớn dần trong tình yêu mà "đội" ấy mang đến cho tôi.

Những ngày ở đó tôi luôn miệng nói cảm ơn sự hy sinh của họ thì họ luôn đáp lại rằng: "Được khích lệ từ lòng bác ái của Đức Kitô, người Kitô hữu chúng tôi cảm thấy sự thôi thúc phải yêu thương anh em đồng loại".

Tôi xúc động vì được rửa đi những hôi thối trên người tôi. Quả thật con người không thể sống thiếu tình yêu.

Cảm ơn những người đã mang tình yêu cho tôi.

"Cái đội ấy" còn tặng cho tôi quyển DOCAT. Vừa chăm con vừa đọc chương một, tôi bắt gặp tư tưởng tuyệt vời:

"Tình yêu cứu chuộc và giải thoát tôi

Chúng ta được giải thoát khỏi óc hạn hẹp và thói vị kỷ chỉ nhờ vào cuộc gặp gỡ này – hay cuộc gặp gỡ đã được làm mới – với Tình yêu của Thiên Chúa, cuộc gặp triển nở thành một tình bạn sâu sắc và phong phú. Khi chúng ta vượt lên con người tâm thường của mình, và dám để cho Chúa nâng chúng ta lên trên những mối bận tâm về bản thân để hiểu được sự thật đầy đủ nhất về sự hiện hữu của mình, chính khi đó, chúng ta lại trở nên một con người trọn vẹn. Tại đây, chúng ta tìm thấy nguồn mạch và cảm hứng cho tất cả những nỗ lực Phúc Âm hoá của mình. Vì nếu chúng ta đã đón nhận tình yêu – một tình yêu khôi phục ý nghĩa cho đời mình, thì làm sao chúng ta lại không thể san sẻ tình yêu đó với người khác? ♦

Giáo hoàng Phanxicô,

Tông huấn *Evangelii Gaudium* (2013), 8
DOCAT trang 30-31

GIÁO HUẤN XÃ HỘI

và ý nghĩa cuộc sống

MINH THỊNH

**“MỤC ĐÍCH CỦA HỌC THUYẾT XÃ HỘI LÀ NHẪM XÂY DỰNG MỘT CỘNG ĐỒNG THẬT SỰ TRONG ĐÓ CÁC NHU CẦU CỦA CỘNG ĐỒNG ĐƯỢC ĐÁP ỨNG VÀ PHẨM GIÁ CỦA MỖI CÁ NHÂN ĐƯỢC THĂNG TIẾN”
(DOCAT TRANG 38)**

Thời điểm tôi bắt đầu biết tới giáo huấn xã hội Công giáo (GHXHCG) là lúc tôi đang bị khủng hoảng về ý nghĩa cuộc sống. Khi tiếp cận GHXHCG, tôi vui mừng nhận ra: “Eukera”, tôi đã gõ đúng cánh cửa mà tôi đang tìm.

GHXHCG trả lời những câu hỏi muôn thuở của con người: Tôi là ai? Tôi sống để làm gì? Vì sao cuộc sống nhiều buồn phiền vậy? Có còn gì nữa sau cuộc đời này?... (*Tóm lược Học thuyết Xã hội của Giáo Hội Công giáo*, 14) Sau một thời gian tìm hiểu và tập áp dụng GHXHCG vào cuộc sống, tôi chia sẻ ít điều vắn tắt như sau:

- Điều đầu tiên, tôi nhận ra GHXHCG đáp ứng nhu cầu hướng thượng của con người vì GHXHCG lấy con người làm trung tâm, đi từ các vấn đề của con người trong mọi lĩnh vực của cuộc sống (gia đình, lao động, kinh tế, chính trị...), hướng dẫn con người cách sống như thế nào để con người thành “người” hơn, vươn lên tới Chúa. Đây là nhu cầu căn bản của con người, ai cũng muốn vươn lên, nằm ở đỉnh tháp nhu cầu Maslow. GHXHCG có thể đáp ứng nhu cầu tự thể hiện chính mình (self-actualization) này.

- Điều kiện để tôi tiếp nhận GHXHCG cũng dễ dàng hơn vì GHXHCG trình bày một cách có hệ thống:

- Những điểm chính yếu, nòng cốt của GHXHCG được tổng hợp thành 4 nguyên tắc và 4 giá trị, giúp tôi dễ dàng nhận định và phân tích vấn đề một cách toàn diện.

- Mọi vấn đề trong các cuộc sống xã hội, GHXHCG trình bày theo các cấp độ luân lý: Những nguyên tắc để suy tư, những tiêu chuẩn để phán đoán, những hướng dẫn để hành động. Tôi xem GHXHCG như là cẩm nang sống và hành động của tôi, mỗi vấn đề tôi gặp trong cuộc sống, tôi thường tra khảo các hướng dẫn trong DOCAT để có chuẩn mực khách quan và tổng quát, từ đó đưa ra những quyết định cho riêng mình.

- Và điều cốt lõi, GHXHCG chính là sự hiểu biết được soi sáng bởi đức tin, tiếp cận “sự thật toàn diện về con người”. Tôi không hiểu đúng bản thân tôi, làm sao tôi có thể sống có ý nghĩa! Tôi tin rằng, nếu mọi người đều nhận biết “con người là hình ảnh của Thiên Chúa”, thì luật phá thai, an tử, hay các thể chế khuyến khích hay cho phép con người “phò lựa chọn” khó có thể tồn tại.

Để cụ thể hơn, tôi chia sẻ vài áp dụng GHXHCG vào đời sống gia đình của tôi:

- Nguyên tắc nhân vị: Trong gia đình, điều cơ bản nhất để sống chung với nhau là cảm thức thuộc về nhau, có nó, mọi thành viên trong gia đình sẽ bao dung hơn, dễ chấp nhận những khác biệt của các thành viên khác vì là nét riêng của họ, và đẩy lên mức độ những khác biệt đó là những nét “duyên” của

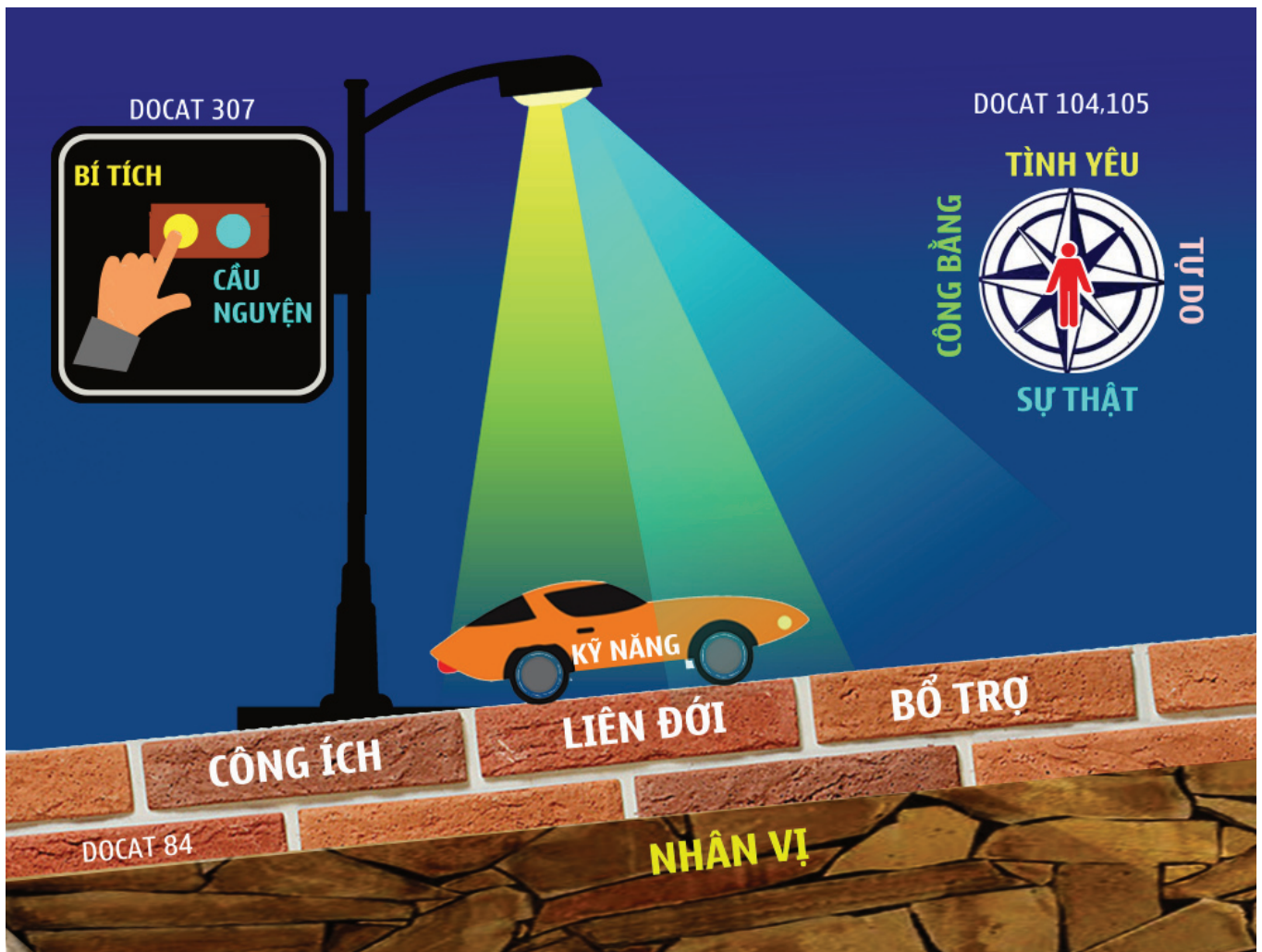
họ. Điều trên dễ chấp nhận hơn, khi tôi tin mỗi người do Chúa tạo ra là độc nhất vô nhị, những khác biệt dễ được chấp nhận bởi nó là dấu chỉ của người đó do Chúa ban. Gia đình là cộng đồng nhân vị trong đó mọi người sống hết mình và hết tình vì nhau, cho nhau, để từ đó có thể lan tỏa ra ngoài xã hội.

- Nguyên tắc công ích: Tất cả các nhóm, hội đoàn... tồn tại vì mưu cầu công ích của nhóm, hội đoàn... Gia đình cũng vậy, công ích hướng đến không chỉ vật chất mà cả tinh thần. Mọi nguyên tắc trong cuộc sống, tận cùng cũng chỉ nhằm phục vụ giá trị cốt lõi là phẩm giá con người, sự thật toàn diện về con người. Như vậy, công ích trong gia đình mà mọi thành viên đến mang tinh thần đích thực "mỗi người vì mọi người". Nguyên tắc liên đới: Các thành viên trong

gia đình tôi cố gắng sống trong tình liên đới, triu mến và tận tâm lo cho nhau, "chị ngã em nâng", "mọi người vì mỗi người".

- Nguyên tắc bổ trợ: Tất cả thành viên trong gia đình tôi tham gia bổ trợ nhau, vun đắp, góp phần xây dựng gia đình theo tinh thần "Cái nhà là nhà của ta/Công khó ông cha lập ra/Cháu con phải gìn giữ lấy/Muôn năm với nước non nhà". Mọi thành viên trong nhà, ai có khả năng làm được việc gì, cả gia đình tạo điều kiện để người đó làm. Sự tham gia, cuối cùng ra, nhằm mục đích để từng thành viên đều được phát triển đích thực và toàn diện.

Sau cùng, tôi xin chia sẻ sơ đồ sống theo GHXHCN mà gia đình tôi đang cố gắng áp dụng theo cảm nang DOCAT:

Các kỹ năng là **phương tiện** để con người đi xa và nhanh hơn.
 4 nguyên tắc trong Docat là **nền tảng** xây dựng cuộc sống để con người thăng tiến.
 4 giá trị trong Docat là **la bàn** định hướng để con người vươn lên "giống" Chúa.

TÔI DẠY GIÁO LÝ HÔN NHÂN

NGUYỄN KHANG

Tôi dạy Giáo lý hôn nhân (GLHN) từ 40 năm nay. Thời kỳ chưa được học Giáo huấn Xã hội (GHXH) thì chỉ biết giảng theo tài liệu của cha xứ và tự tìm tòi một số tài liệu trước 1975 (như các tài liệu do Sư huynh Phan Văn Chúc, Cao Mai Trần... biên soạn).

Trí óc hồi ấy cũng quanh quẩn một mớ kiến thức tự học tự đọc, chả có trường lớp đào tạo, chưa có Trung tâm Mục Vụ.

Sau 1975 thì chẳng còn một lớp thần học nào dành cho giáo dân. Chỉ biết xin cha Trần Văn Hiến Minh, cha Vũ Khởi Phụng, cha Nguyễn Công Đoàn... dạy dỗ theo nhóm nhỏ có vẻ lén lén lút lút lúc trời nhá nhem chập choạng tối!

Lớp GLHN thì có khi chỉ vài cặp theo học. Không có hình ảnh minh họa. Gọi là giảng chay.

Cha xứ còn tội hơn nữa: cha chạy đôn chạy đáo tìm người dạy, khó ơ là khó.

Thế rồi Internet tạo thành "một cõi đi về" cho Việt Nam. Nhờ vậy tài liệu hôn nhân ulla vào. Cuộc dạy GLHN đã ra chiếu sáng sủa: có máy chiếu hình, có mô hình...

Các cô dâu chú rể tương lai được xem thêm các hình bệnh tật thai nhi, bé sơ sanh... Các hình do bệnh lây truyền qua đường tình dục cũng giúp các bạn phải suy nghĩ về làm cha mẹ có trách nhiệm.

Thời kỳ sách *Tóm lược Học Thuyết Xã hội Giáo Hội Công giáo* được trình làng ở Việt Nam năm 2007: Lúc ấy lang thang nhà sách Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp, chợt thấy chữ "Học thuyết Xã Hội", con tìm

bồi hồi vì chữ "Xã hội", rồi hân hoan với chương 5: "Gia đình, tế bào sống động của xã hội".

Thế là "Từ ấy trong tôi bừng nắng... GLHN" có tham khảo sách GHXHCG.

Xen kẽ giữa các bài GLHN là các từ ngữ lấy từ GHXHCG: phẩm giá, công ích, bổ trợ, liên đới, chân lý, công lý, tình yêu, tự do.

Có lớp khoảng 400 "chuẩn" cô dâu chú rể được nghe các suy tư hôn nhân, gia đình của các giáo phụ, các Giáo hoàng, Hồng y, Giám mục. Các bạn sẽ đem vào đời không biết được mấy câu Giáo huấn Xã hội?

Từ ấy, chủ nhật nào tôi cũng "Lên Đền" (Học GHXH CG ở Đền Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp).

"Từ khi đá biết tuổi vàng,
Lòng càng thắm thía dạ càng ngăn ngor"
(Kiểu và Kim Trọng mê mẩn đắm đuối nhau)

Nhờ học GHXHCG mà tôi càng chịu khó đi dạy GLHN, dù rằng có khi mệt nhoài, có khi thất vọng đủ chuyện đời chuyện đạo.

Từ chỗ tôi trở thành CHUYÊN GIA CHÈN Giáo Huấn vào Giáo lý, nay tôi đã "từ thừa nào" chèn luôn GHXH vào khi khám chữa bệnh, cả khi vừa mổ vừa chèn.

Tôi cứ chèn, dù có khi nản chí, có khi bị nhục nhã, bị mặc cảm phạm tội, có khi cảm thấy Chúa chẳng ban cho mình tí ơn vật chất nào.

Tại sao tôi cứ chèn?

Vi tôi thương nhớ các cha, các thầy, các sơ.

Vi tôi biết ơn những căn phòng tu viện chủng viện giáo xứ đã cho nhóm bé nhỏ chúng tôi được nghe nói về Chúa, về giáo hội về "cõi người ta".

Vi tôi biết ơn những người thân yêu đã cho tôi được lên Đền chiều chủ nhật,

Nhưng trên hết, tôi tạ ơn Chúa và Giáo Hội đã có những lời dạy tuyệt vời.

Trong sách GHXHCG và bây giờ là sách DOCAT, quả nói không ngoa: "Thư trung hữu nữ nhan như ngọc" (trong sách có người nữ đẹp tựa ngọc).

Bất chước nhạc sĩ nào đó: Tôi còn yêu, tôi cứ yêu.

Tôi xin nói: Tôi còn giảng và còn sống thì tôi vẫn chèn, cứ chèn Giáo Huấn, chèn Docat nhờ ơn Chúa Thánh Thần. ♦

Cát bụi

*Toàn cầu hóa cuốn ta vào công nghệ
Mạng lưới thông minh phát triển tư duy
Cho dẫu thế làm người ai cũng lụy
Sự sống này đâu phải ở trong ta.*

*Hỏi vạn vật trong trời đất bao la
Sinh, lão, bệnh, tử ai người không trải
Đấng Vĩnh Cửu ẩn mình trong thực tại
Mất phàm trần ta vô tình lướt qua.*

*Xây cho đẹp cung điện lòng bao la
Mặc cho đẹp những gấm vóc lụa là
Hiện thực cuộc đời đâu là tất cả
Mà đắm chìm trong thế giới phù hoa.*

*Cõi đi về khắc khoải dẫu chân xa
Thành phố buồn im lìm trong giấc mộng
Ta đứng đó giữa đất trời lồng lộng
Thấy mông lung, khát nhớ “cõi đi về”.*

DIỆU NGUYỄN

THIÊN CHÚA

đến giảng hòa

TÍN THÀNH

Mỗi khi mừng Lễ Giáng Sinh, không biết mọi người Công Giáo chúng ta đón Chúa với tâm trạng nào? Nếu được hỏi như thế, chắc hẳn ít nhiều gì chúng ta cũng sẽ trả lời là vui. Nhưng nếu được hỏi tiếp, niềm vui đó như thế nào, có phải do bầu khí tương bừng đàn nhạc, trang hoàng hoa đăng? Có phải là cảnh lung linh của hang đá, máng cỏ với tượng Chúa Hài Nhi, Thánh Giuse và Đức Mẹ? Hay là những buổi tiệc ăn mừng đại lễ Noel? Những điều vừa kể đó cũng có thể được gọi là vui, nhưng thiết tưởng chúng ta cũng nên dành thời gian suy nghĩ sâu hơn về việc tại sao Chúa Giêsu phải đến thế gian này, về ơn cứu độ mà Thiên Chúa đã thực hiện cho loài người. Đó là những việc trọng đại mà Thiên Chúa đã làm với chúng ta. Cách thức Ngài làm thật kỳ lạ, lạ kỳ hơn chúng ta có thể tưởng tượng được. Qua đó, chúng ta có thể cảm nghiệm được một niềm vui sâu xa, đượm chất và kéo dài mãi trong mỗi ngày sống của cuộc đời.

Vậy ngay bây giờ, chúng ta hãy dành ít phút suy gẫm xem Thiên Chúa dùng cách thức nào để cứu độ nhân loại. Thực ra, Thiên Chúa đã dùng một sách lược rất quen thuộc để thực hiện công trình cứu độ loài người. Đó chính là **sách lược giảng hòa**. Đây là kế sách quen thuộc với chúng ta, nhưng khi Thiên Chúa dùng, thì đó lại là một điều thật kỳ lạ. Với những người có niềm tin như chúng ta, không ai dám phủ nhận quyền năng tuyệt đối của Thiên Chúa, Ngài là Đấng toàn năng duy nhất, không ai có thể sánh ngang bằng, cũng như không ai có thể thắng được Ngài (Micae: Ai bằng Thiên Chúa). Thế mà, Ngài lại đi dùng sách lược của kẻ chiến bại để mời gọi kết giao, hòa giải với con người vốn thấp hèn từ bụi đất.

Nếu nói Thiên Chúa đến giảng hòa với con người, chắc nhiều người không tin nổi. Bởi vì, tư thế đi giảng hòa thường là của bên bại trận. Thế gian thường tình, bên thua cuộc đi xin giảng hòa với bên thắng cuộc; bên xúc phạm,

bên phản bội thì phải đến xin lỗi làm hòa với bên bị xúc phạm, bị phản bội. Nhưng ở đây thì ngược lại, Thiên Chúa là bên trung tín và bất bại lại đưa bàn tay ra trước mong được bắt tay hòa giải với loài người là bên bất tín, bất trung, bại trận trước mưu mô của ác thần.

Khi con người bại trận trước mưu mô của ác thần, cũng chính là lúc họ bất trung tín và xúc phạm Thiên Chúa một cách rất nặng nề. Bởi khi ấy, con người đã đứng về phe ác thần và chống đối lại Thiên Chúa. Thế nhưng, Thiên Chúa không hề chống lại con người, và Ngài cũng không quay lưng bỏ mặc họ; ngược lại, Ngài đã tìm đến với con người đưa bàn tay và ánh mắt trìu mến mời gọi con người đáp lại. Bàn tay và ánh mắt ấy không như giống như của kẻ thắng trận, bề trên, ban ơn, nhưng là của một người bằng hữu, của một người cha nhân từ, *“Anh em là bạn hữu của Thầy... Thầy gọi anh em là bạn hữu...”* (Ga 15,14-15), *“Anh em hãy nên hoàn thiện, như Cha anh em trên trời là Đấng hoàn thiện”* (Mt 5,48).

Một điều đặc biệt đặc nhân tâm, thể hiện lòng trung tín và quảng đại của Thiên Chúa nữa, đó là khi đến giảng hòa với nhân loại, Ngài không chỉ có bàn tay không, lời nói suông, nhưng có **quà tặng (tín vật)** cho con người, khác chi như lễ vật làm tin cầu hòa... Món quà giá trị đặc biệt vô song (có một không hai), để mong con người chấp nhận mà hòa giải với Ngài. Đó chính là Con Một yêu dấu của Ngài, Đức Giêsu Kitô. Đức Giêsu chính là tình yêu, sức mạnh, sự sống, và là tất cả của Thiên Chúa, vậy mà Ngài lại đưa làm quà trao tặng cho nhân loại, *“Thiên Chúa yêu thương thế gian đến nỗi đã ban Con Một”* (Ga 3,16). Thế mới biết Thiên Chúa coi trọng nhân loại này như thế nào.

Vậy vào mỗi dịp Lễ Giáng Sinh, chúng ta phải đọc được nơi Con Chúa xuống trần, một tấm chân tình của Thiên Chúa dành cho con người. Chúng ta không thể tìm được một cách thức

tiếp cận nào dễ thương và tử tế như cách của Chúa. Mặc dù loài người chúng ta đã sập bẫy ác thần và chống lại Thiên Chúa, thế nhưng Ngài chẳng những không coi chúng ta là kẻ thù, mà lại còn tìm cách làm hòa với chúng ta. Để thực hiện việc giảng hòa này, Thiên Chúa đã khiêm hạ, tự hủy mình ra không, trở nên như bèn yếu thế trước con người.

Một vị Thiên Chúa quyền năng siêu phàm, có thể sáng tạo và điều khiển vũ trụ, trời đất, mà nay xem ra phải lụy con người. Thực vậy, Đức Giêsu, vị Thiên Chúa làm người là một hiện thân đầy đủ minh chứng cho điều ấy. Ngài đã được sinh ra trong cảnh nghèo khó, sống chịu hiểu lầm, chịu đau khổ và chịu chết dưới bàn tay con người.

*“Đức Giê-su Ki-tô
vốn dĩ là Thiên Chúa
mà không nghĩ phải nhất quyết duy trì
địa vị ngang hàng với Thiên Chúa,*

*nhưng đã hoàn toàn trút bỏ vinh quang
mặc lấy thân nô lệ,
trở nên giống phàm nhân
sống như người trần thế.*

*Người lại còn hạ mình,
vâng lời cho đến nỗi bằng lòng chịu chết,
chết trên cây thập tự.” (Pl 2,6-8)*

Đến đây, chúng ta dừng lại ít phút mà tự hỏi, thế cái việc hòa giải mà Thiên Chúa đã và đang cố gắng thực hiện kia có mang lại ích lợi gì cho Ngài không? Tại sao Ngài phải khổ công, chịu lụy mà thực hiện như vậy? Để trả lời vấn đề này, ta hãy cùng nhau suy xét và tìm hiểu một chút xem Thiên Chúa là Đấng nào nhé. Theo niềm tin và trí có thể hiểu, chúng ta biết Thiên Chúa là Đấng toàn năng viên mãn, nơi Ngài mọi sự đã nên tròn đầy, *“Lúc khởi đầu, Thiên Chúa dựng nên trời và đất” (St 1,1), “Đối với Thiên Chúa, không gì là không thể làm được” (Lc 1,37)*. Ngài hiện hữu trong vinh quang và

hạnh phúc tuyệt đối, không cần thêm bất cứ điều gì, *“Đấng sẽ cho Đức Kitô tỏ hiện vào đúng thời đúng buổi, là Chúa Tể vạn phúc vô song. là vua các vua, Chúa các Chúa. Chỉ mình Người là Đấng trường sinh bất tử, ngự trong ánh sáng siêu phàm” (1 Tm 6,15-16)*. Uy danh Thiên Chúa tràn ngập cả vũ trụ, *“Lấy lòng thay danh Chúa trên khắp cả địa cầu ! Uy phong Ngài vượt quá trời cao.” (Tv 8,2)*”.

Suy xét sơ qua như thế, cũng đủ cho thấy việc làm hòa với con người không thêm lợi ích gì cho Thiên Chúa cả. Nhưng đối với loài người, thì đó lại là mối lợi tuyệt vời. Khi hòa giải với Thiên Chúa, con người được sống trong tương quan tình nghĩa với Ngài và thân tình với nhau. Và đồng thời, con người cũng được thông hiệp vào sự sống Thần Linh của Thiên Chúa, nhờ đó, mà được sống muôn đời, không bao giờ phải hư mất, và hạnh phúc trọn vẹn, *“Những lời chúng con ca tụng chẳng thêm gì cho Chúa, nhưng đem lại cho chúng con sự sống đời đời, nhờ Đức Ki-tô, Chúa chúng con” (Kinh Tiền Tụng IV)*.

Suy ngẫm những điều như trên, chúng ta thấy mình mắc nợ Thiên Chúa nhiều quá, nhiều đến độ cả đời ta toàn tâm ý, toàn sức lực, toàn thời gian sống cho Thiên Chúa cũng không đền đáp nổi một phần tấm chân tình, lòng quảng đại bao dung, và sự tử tế dễ thương biết mấy của Ngài. Tuy nhiên, Thiên Chúa cũng không bao giờ đòi ta phải trả ơn Ngài. Ngài chỉ làm mọi sự tốt lành, và hồi hộp chờ đợi tiếng lòng của ta. Phần chúng ta, khi thực sự thấm cảm được Tình Ngài, lòng ta tự mở ra với chân trời vô biên, yêu mến Chúa không giới hạn. ♦

Tôi tin rằng mỗi người sinh ra trong trần gian này là do ý muốn đầy yêu thương của Chúa, chính Tình Yêu Chúa “gọi” tôi vào cuộc sống và khi cho tôi sinh ra, Chúa có một ý định, một dự tính trên cuộc đời tôi; không phải như một kế hoạch áp đặt nhưng như một sứ mạng để hoàn thành trong tự do và trách nhiệm hầu tôi được hạnh phúc và cuộc đời tôi có được hạnh phúc đích thực. Tôi gọi sứ mạng đó là một “ơn gọi”.

“Trời cao hãy đổ sương xuống và ngàn mây hãy mưa Đấng chuộc tôi, Trời cao hãy đổ sương xuống và ngàn mây hãy mưa Đấng cứu đời...” Lời bài hát làm lòng tôi khắc khoải! Mỗi khi Mùa Vọng về. Những giai điệu ấy nhắc nhở tôi về một niềm hy vọng mang tên “Tình Yêu Cứu Độ”. Niềm khao khát nồng nàn tha thiết như đất mong nước nguồn, như tuần phiên mong trời sáng và như con thơ mong mẹ hiền.

Giữa những ồn ào của cuộc sống, bộn bề của công việc, nỗi lo lắng cơm, áo, gạo, tiền... như cuốn hút chúng tôi vào trong vòng xoáy cuộc đời. Lắng lại một vài phút để lắng nghe Lời Chúa nói đôi khi lại trở nên khó khăn. Niềm mong đợi Chúa như thân xác cần hơi thở, như đất cần có mưa càng trở nên cần thiết cho cuộc đời.

Niềm hy vọng mang tên

“TÌNH YÊU CỨU ĐỘ”

DIỆU NGUYÊN

Niềm mong đợi Chúa vừa thiêng liêng cao cả, vừa thân thiết gần gũi. Không có Chúa, đời sống sẽ khô cạn, vô nghĩa; vắng bóng Ngài, cuộc đời sẽ lạc lõng, đau thương. Tôi tin rằng mỗi người sinh ra trong trần gian này là do ý muốn đầy yêu thương của Chúa, chính Tình Yêu Chúa “gọi” tôi vào cuộc sống và khi cho tôi sinh ra, Chúa có một ý định, một dự tính trên cuộc đời tôi; không phải như một kế hoạch áp đặt nhưng như một sứ mạng để hoàn thành trong tự do và trách nhiệm hầu tôi được hạnh phúc và cuộc đời tôi có được hạnh phúc đích thực. Tôi gọi sứ mạng đó là một “ơn gọi”.

Hình ảnh Gioan Tẩy giả trong các sách Tin Mừng cho tôi có một cái nhìn sâu sắc hơn vai trò và sứ mạng của mình trong tình yêu của Chúa. Nơi Gioan có một lối sống thu hút nên nhiều người đến với ông. Nhưng Gioan không giữ họ lại cho mình mà dẫn họ tới Chúa. Gioan đã ‘nói tiếng không’ về bản thân mình, để ‘nói tiếng có’ về Đức Giêsu. *“Có Đấng đến sau tôi, nhưng có trước tôi và quyền thế hơn tôi, tôi không đáng cúi xuống cởi quai dép cho Người...”*. Hình ảnh Gioan gợi lên trong tôi tâm tình sống tinh thức, để sám hối, để canh tân trong Mùa Vọng. Gioan luôn ý thức sống vai trò là người dọn đường cho Đấng cứu thế. Dù mọi người có nói về ông như là một tiên tri, một Ê lia; Gioan tự khẳng định vai trò của mình *“Tôi chỉ là tiếng người hô trong hoang địa”* và Chúa cũng đã tán dương ông: *“Trong số phàm nhân đã lọt lòng mẹ, chưa từng có ai cao trọng hơn ông Gioan tẩy giả. Tuy nhiên, kẻ nhỏ nhất trong nước trời còn cao trọng hơn ông”*.

“Kẻ nhỏ nhất trong nước trời còn cao trọng hơn ông”. Thế giới hôm nay còn có quá nhiều người chưa nhận biết Chúa. Tự hỏi:

- Tôi có là một Gioan để loan báo về Đức Kitô Đấng đã đến và đang ở giữa cuộc trần này.

- Giữa những trái ý, đau khổ, thử thách... tôi có dám là một Gioan, để cho Thập giá của đức Kitô phủ bóng trên cuộc đời.

- Và giữa những trào lưu của thế tục, tôi có dám là một Gioan can đảm lội ngược dòng đời để sống lời mời gọi của Tin Mừng.

Mùa Vọng, Chúa mời gọi tôi hãy theo đuổi và sống sứ mạng ơn gọi của mình trong tinh thần khiêm hạ của một kẻ bé mọn. Tôi cảm nghiệm được rằng: những va chạm bất hòa trong đời sống sẽ được lấp đầy khi con biết sống khiêm nhường hơn.

Khiêm nhường giúp tôi ngoan ngoãn để Chúa sửa dạy. Khiêm nhường để tôi ý thức được con người yếu đuối và dễ phạm tội và khiêm nhường để tôi mở lòng đón nhận tha nhân như họ là. Nhưng làm sao để những bài học khiêm nhường ấy không phải là lý thuyết trên môi miệng, nhưng là một hành động được thực hiện với tâm tình từ trái tim đến trái tim.

Sống tâm tình Mùa Vọng là xác tín vào tình yêu Chúa dành cho con người. Niềm cậy trông vào

tạo cuộc sống của mình sao cho hợp ý muốn của Chúa. Sống một ngày trên đời là tiến tới gần Chúa hơn. Chẳng ai sống mãi ở đời này, nhưng mỗi người sinh ra được Chúa cho một quỹ thời gian nhất định. Hết quỹ thời gian đó, họ phải kết thúc cuộc sống, từ già cõi đời. Mọi người sống trên đời, giàu sang phú quý hay nghèo nàn bất hạnh rồi cũng phải chết như nhau, nhưng hậu vận của họ lại không giống nhau. Những người sống một đời thánh thiện yêu thương sẽ được hưởng phúc thiên đàng; những ai sống bất công gian dối sẽ phải đau khổ trầm luân. Hạnh phúc thiên đàng hay hình phạt hỏa ngục là do thái độ sống ở đời. Nhiều người đã muốn chọn con đường rộng rãi thênh thang cho mình đó là sự buông thả, dễ dãi, chiều theo những tham vọng, đam mê và ích kỷ. Mỗi người phải gánh trách nhiệm về sự lựa chọn ấy; bởi lẽ Đấng Công chính là Đức Giêsu Kitô đã giáng trần cách đây hơn hai ngàn năm, Người đã đi vào lịch sử nhân loại với sứ mạng rao giảng tình thương của Thiên Chúa.

Chúa nuôi dưỡng đức tin của của con người, đồng thời là nguồn sức mạnh giúp con người vượt lên những khó khăn thử thách trên đường đời. Niềm hy vọng cũng giúp con người nhìn cuộc đời này lạc quan hơn, để cùng nhau hướng thiện, dù cuộc sống còn nhiều bóng tối bao phủ. Sống mà không có niềm hy vọng, con người giống như người mộng du ảo giác, lang thang vô định. Không có niềm hy vọng, con người sẽ nhìn cuộc đời là một màu đen tiêu cực và dễ chán nản.

Chính vì cuộc đời là một “ơn gọi” nên tôi phải kiến

Hôm nay, Chúa đang hiện diện ở đây, Khi mở rộng tâm hồn đón Chúa ngự đến, tôi sẽ được hưởng sự ngọt ngào của ân sủng. Đó cũng là niềm vui và hạnh phúc Chúa ban cho những ai chuyên tâm quy hướng mọi sự về Ngài.

Lạy Chúa, xin giúp con hiểu rằng con chỉ là hạt cát giữa sa mạc mênh mông, là giọt nước góp nên biển cả, một con người nhỏ bé trong vũ trụ bao la, để thấy Chúa muôn trùng cao cả (Epphata). Xin Chúa cứ lớn dần trong con để con ngày càng nhỏ bé trong tay Chúa. ♦

NGẮM NHÌN HANG ĐÁ BÊLEM

*Con phải làm gì,
lạy Chúa?*

ĐÌNH VƯỢNG

G iáng sinh, ngày vui của những người có đạo tin vào Chúa Giêsu. Ngày vui đó, còn lan tỏa đến cả nhiều người không có đạo. Không vui sao được khi mà khắp nơi người ta chưng bày, trang trí lễ Giáng sinh với màu sắc vui tươi như cây thông, vòng nguyệt quế Noel, trái châu, đèn chiếu sáng, dây thông trang trí... nếu nghèo lắm thì bạn cũng mua một tấm thiệp Noel thật đẹp để chúc mừng ai đó bạn quý mến, trong đó có người yêu!

Giáng sinh không chỉ mừng vui một ngày mà nhiều ngày, suốt cả một mùa: Mùa Giáng sinh.

Mùa Giáng sinh theo lịch Phụng vụ Công giáo, bắt đầu từ lễ Giáng sinh (25.12) đến ngày Lễ Hiển linh (ngày trước gọi là Lễ Ba Vua) để mừng mầu nhiệm Thiên Chúa Nhập thể Làm người.

Nhiều nước ở phương Tây, Mùa Giáng sinh khởi từ ngày Lễ Tạ ơn (Thanksgiving) kéo dài đến hết Tết Dương lịch, là lúc người ta bung tiền ra nhiều nhất để mua sắm, tặng quà...

NIỀM VUI KHI THỰC HIỆN HANG ĐÁ BÊLEM Ở GRECCIO CỦA THÁNH PHANXICÔ ASSISI

Nói đến Giáng sinh mà không nói đến hang đá với máng cỏ Bêlem là thiếu sót lớn vì việc thực hiện làm hang đá ở nơi thánh đường trở thành truyền thống đạo đức bình dân của

Khung cảnh Giáng sinh đầu tiên được Thánh Phanxicô Assisi tái dựng tại Greccio, Italia. Nguồn: Internet

Giáo hội Công giáo mặc dù không có luật buộc. Truyền thống này, như được biết, có từ thời thánh Phanxicô Assisi, còn gọi Phanxicô Khó nghèo.

Thomas de Celano (1185-1260) vị tu sĩ cùng thời với thánh Phanxicô được Giáo hoàng Gregoire IX giao cho trọng trách viết “Hạnh thánh Phanxicô Assisi”, cuốn sách này trở thành văn bản chính thức được Tòa thánh phê duyệt ngày 25.02.1229.

Nói về sống mẫu nhiệm Giáng sinh, Thomas de Celano cho biết “Thánh Phanxicô thường mừng đại lễ Giáng sinh của Chúa Hải Đồng với một niềm vui bao la. Ngài cho rằng đó là ngày lễ của các lễ. Ngài thường hôn kính háo hức các bức ảnh Chúa Hải Nhi và lòng cảm thương nồng nàn đối với Hải Nhi Giêsu, khiến ngài lấp bắp thốt ra những lời âu yếm như trẻ thơ bập bẹ. Danh thánh Chúa ngọt ngào như mật ong trong miệng ngài”. Tình yêu nồng cháy đó đã hối thúc ngài thực hiện tái dựng cảnh hang đá với máng cỏ Bêlem bằng người thật, con vật thật nơi triền núi Greciô. Cảnh tượng đó như sau:

“Trong vùng ấy có một người tên là Gioan, danh tiếng đã tốt, mà đời sống lại còn tốt hơn (...). Như vẫn quen làm, chừng nửa tháng trước lễ Giáng Sinh, đấng vinh phúc Phanxicô cho mời ông đến. Ngài nói với ông: “Nếu ngài muốn chúng ta cử hành thánh lễ mừng Chúa Giáng Sinh sắp tới tại Greciô, ngài nên mau đi trước chuẩn bị và cẩn thận những điều tôi dặn đây. Tôi ao ước diễn lại kỷ niệm về Hải Nhi sinh ra ở Bêlem và lấy đôi mắt trần của tôi nhìn xem đến mức tối đa các nỗi khó khăn túng thiếu của con trẻ, cảnh em bé nằm trong máng cỏ, ngủ trên cỏ khô, giữa một con bò và một con lừa. Nghe xong các lời dặn dò, con người tốt lành và trung thành ấy, vội vã ra đi chuẩn bị mọi sự tại làng trên theo ý của thánh nhân.

“Ngày vui đã tới, thời gian hân hoan bắt đầu. Các anh em ở nhiều nơi khác được gọi đến tham dự. Dân chúng địa phương, cả nam lẫn nữ, nô nức như trong ngày hội, mỗi người chuẩn bị đuốc và nến tùy khả năng, để thắp sáng đêm ấy, là đêm đã được thấy mọc lên Ngôi Sao rực rỡ soi mọi ngày mọi đêm. Thánh nhân tới, thấy mọi việc chu tất thì rất mừng. Người ta đã đặt một máng cỏ với cỏ khô, đã dắt đến một con bò và một con lừa. Tại đây, đức đơn sơ được tôn vinh, đức khó nghèo được tán dương, và Greciô đã gần như trở thành một Bêlem mới.

“Đêm đen sáng tỏ như ban ngày, khiến cả loài người lẫn loài vật được hạnh phúc. Dân chúng từng đoàn lũ lượt kéo đến, và tâm hồn họ hớn hỡ một niềm vui mới trước mẫu nhiệm mới. Rừng cây vang dội tiếng hoan ca, đồi núi vọng lại lời vinh chúc. Các anh

em cất lời ca, dâng lên Chúa những lời ngợi khen xứng danh Người, và đêm ấy là đêm tràn đầy hoan lạc. Thánh nhân đứng trước máng cỏ, không ngớt thổn thức, lòng bồi hồi thương cảm, đồng thời chứa chan niềm vui khôn tả. Các nghi thức long trọng của thánh lễ được cử hành bên trên máng cỏ, và vị linh mục chủ tế được hưởng một niềm an ủi mới mẻ.

“Đấng thánh của Thiên Chúa mặc phẩm phục phò tế vì đã nhận chức ấy. Ngài cất tiếng sang sảng hát bài Phúc âm. Giọng ngài mạnh mẽ, truyền cảm, rõ ràng, vang dội, mời gọi cộng đoàn mở rộng tâm hồn đón nhận ân huệ cao cả nhất. Rồi ngài giảng cho dân chúng đứng chung quanh, tuôn những lời ngọt ngào như mật ong để nói về biến cố Giáng sinh của đức Vua nghèo khó và làng Bêlem bé nhỏ. Nhiều lần thánh nhân gọi Chúa Kitô là “Hải nhi Bêlem” với tấm lòng cháy lửa tình yêu nồng nàn. Ngài phát âm hai chữ “Bêlem” theo cách chiền kêu be be. Khi ấy miệng ngài đầy âm thanh, nhưng còn đầy tình âu yếm hơn nữa. Có vẻ như ngài đưa lưỡi liếm môi mỗi khi nói đến tên “Giêsu” hoặc “Hải nhi Bêlem”, vui mừng thương thức trong cổ và nuốt lấy vị ngọt toát ra từ những chữ ấy.

“Đấng Toàn Năng tuôn đổ nhiều ơn xuống nơi ấy, và một người đạo đức đã được Chúa ban cho một linh kiến lạ lùng. Ông thấy một hải nhi nằm bất động trong máng cỏ, rồi thấy thánh nhân tới gần đánh thức hải nhi đang ngủ li bì. Linh kiến ấy thật phù hợp, bởi vì Hải Nhi Giêsu đã bị chìm vào quên lãng trong lòng nhiều người. Nay, do tác động của ơn thánh, Người lại được đánh thức và ghi khắc vào ký ức triu mến của họ, thông qua tội tở thánh thiện của Người là Phanxicô. Đại lễ đêm Giáng Sinh bề mạt, mọi người ra về hân hoan.

“Sau đó người ta đem cất giữ số rơm khô đã đặt trong máng cỏ, để nhờ đó được ơn Thiên Chúa chữa lành cho gia súc, vì lòng từ bi của Chúa bao la vô cùng. Thực sự có nhiều gia súc trong vùng mắc nhiều thứ bệnh, nhờ ăn rơm ấy mà được khỏi. Hơn nữa, phụ nữ chuyển dạ đau đớn và kéo dài đã được mẹ tròn con vuông sau khi lấy ít rơm ấy đặt trên mình. Một nhóm người đông đảo, cả nam lẫn nữ, đã làm như vậy và được chữa lành nhiều chứng bệnh.

“Nơi dựng hang đá Giáng Sinh nay đã được cung hiến để trở nên một đền thờ dâng Chúa. Tại chính điểm đặt máng cỏ năm ấy, một bàn thờ được xây lên kính Cha Thánh Phanxicô với mục đích: khi xưa tại chỗ này gia súc được nuôi bằng cỏ khô, từ nay con người được bổ dưỡng hồn xác bằng thịt Con Chiên không tì vết là Đức Giêsu Kitô Chúa chúng ta, Đấng đã ban chính mình cho ta vì lòng thương yêu khôn tả vô bờ bến”. (Hạnh Thánh Phanxicô, Bản dịch của Lm Nguyễn Gia ▶

► Thịnh, số 84 -87)

ƯỚC MUỐN SÂU THẨM CỦA THÁNH PHANXICÔ ASSISI

Thánh Phanxicô Assisi còn có một biệt danh khác “Phanxicô Khó nghèo”. Biến cố làm thay đổi cuộc sống mới của ngài:

Khi đang ngồi hưởng lạc thú với bạn bè, một người hành khất đến van xin, không ‘vô cảm’ trước người cùng khổ, Phanxicô dốc hết tiền túi giúp đỡ trước nhiều cái bĩu môi của đám bạn, và rồi đã đón nhận một cơn thịnh nộ của người cha sau khi nghe kể lại. Bị cú sốc lớn, ngài bỏ hết chốn ăn chơi, thích la cà hết trại phong này đến trại phong hủ kia, ở gần nhà. Trong chuyến hành hương đến Roma, ngài ngồi trước nhiều thánh đường xin tiền cho người nghèo. Lối sống ‘lạ thường này’ càng làm cho ông Pietro di Bernadone khó chịu, ông quyết định để con ông lựa chọn chữ “hiếu”. Cuối cùng, trước sự hiện diện của Giám mục Guido thành Assisi, Phanxicô phủ nhận quyền làm cha của ông và phủ nhận quyền được thừa kế gia sản. Bài giảng về sứ mạng truyền giáo, dựa theo Tin mừng Matthêu, Chúa Giêsu nói với các môn đệ: “trên đường đi, đừng mang bao

bì, đừng mặc hai áo, đừng đi dép hay cầm gậy.” (x. Mt 9,10) Phanxicô bỏ hết mọi sự, sống cuộc đời nghèo khó, phục vụ người nghèo, ngài mặc áo vải thô, dây thắt lưng, đi chân đất làm chứng nhân Tin Mừng bằng cuộc sống nghèo khó.

Thực hiện Hang đá máng cỏ Bêlem tại Grecio, Ý, bằng người thật, loài vật thật và máng cỏ thật, thánh Phanxicô muốn những người nông dân nghèo ở đó cảm nghiệm việc hạ sinh “quá nghèo” của mẫu nhiệm Con Chúa – Nhập thế – Làm người, khi ngài tái hiện câu chuyện Giáng sinh của Lc 2,1-20.

Chúa sinh ra trong cảnh nghèo, Chúa chết cũng trong hình dáng nghèo của một tội nhân, đều không mang áo che thân!

Với Chúa Giêsu, nghèo là phúc. Nước trời dành cho những người có tâm hồn nghèo khó.

Trong đêm đông giá rét, “một trẻ sơ sinh, bọc tã, nằm trong máng” không còn có cái nghèo nào hơn dành cho một trẻ sơ sinh như vậy, chỉ có Thiên Chúa mới hành động lạ thường như vậy. Kinh thánh nói về sự tự nguyện hạ mình xuống của Chúa Giêsu như thế này: “Ngài vốn dĩ là Thiên Chúa mà không nghĩ phải nhất quyết phải duy trì địa vị ngang hàng với Thiên Chúa, nhưng đã hoàn toàn trút bỏ vinh quang mặc lấy thân nô lệ trở nên giống phàm nhân sống như người trần thế. Người lại còn tự hạ mình, vâng lời cho đến nỗi bằng lòng chịu chết, chết trên cây thập tự.” (Pl 2, 6-8).

Chúa Giêsu chọn chuồng chiên mang cỏ để giáng sinh là hành động tự nguyện hạ thấp mình xuống tột bực, để đem mọi người, không phân biệt giàu có, nghèo hèn và mọi người thuộc mọi giai cấp khác nhau đều có thể đến gặp được Ngài. Một người nhà giàu đến với một người nhà giàu để làm bạn thì có thể là chuyện dễ, nhưng một người nhà nghèo đến làm bạn với một người nhà giàu thì không dễ chút nào; Nhưng thật là dễ nếu người nhà nghèo, và cả nhà giàu muốn đến làm bạn với người nhà nghèo.

Tin Mừng, nói nhiều đến hạng cùng đinh, người nghèo, khi công bố Tin Mừng Chúa dùng đoạn sách Isaia dành cho người nghèo: chữa lành bệnh tật, giải thoát người bị áp bức và công bố Năm Hồng Ân của Thiên Chúa. Nhưng Tin Mừng nhiều nơi nhắc đến người giàu: Một nhóm các bà nhà giàu ôm của cải đi theo mà giúp Chúa Giêsu và các môn đệ (Lc 8,1-3). Ông Dakêu giám đốc sở thuế ở Giêricô, chia nửa gia tài cho người nghèo.

▲
Đức Mẹ với
Hài nhi và
Thánh
Phanxicô
Assisi.
Tranh:
Cantarini
Simone,
bảo tàng
Hermitage

Ông Giuse Arimathê giàu và quyền thế, một mình đi gặp Philatô xin xác Chúa Giêsu và mai táng trong một ngôi mộ mới. Ở sách Công vụ: cộng đoàn tín hữu ban đầu thì những người giàu có biến nhà mình thành “nhà thờ”, “nhà chung” để Hội Thánh tụ họp (x. Rm, 16). Chúa Giêsu không phân biệt giàu nghèo, sang hèn, tội lỗi. Chúa đến với hết mọi người, tạo dịp cho mọi người gặp Chúa, nhưng ai mới gặp được Chúa nếu không phải người nghèo sự công chính, thiếu vắng tình yêu thương, bị người đời lãng nhục ruồng bỏ... khao khát gặp Chúa để có sự bình an. “Phúc cho ai có tâm hồn nghèo khó” phúc đó chỉ có khi người tín hữu nhận ra sự trống vắng trong nội tâm và biết cậy trông vào Chúa.

Hình ảnh của người nghèo theo Tin Mừng, chúng tôi thấy cần nhắc lại bài giảng của Đức Giáo hoàng Gioan Phaolô II lúc làm lễ phong Chân phước cho Mẹ Têrêxa Calcutta: “Tựa như một người mẹ của những người nghèo. Người nghiêng mình xuống trên những người cùng khổ vì đủ mọi thứ nghèo khổ”. Mẹ đã dẫn thân đến với người nghèo hầu mong nâng cao phẩm giá họ lên giữa một xã hội còn đầy những kỳ thị chủng tộc, kỳ thị sang hèn, giai cấp. .. Chính Mẹ đã từng nói: “Cái nghèo khổ nhất trên đời này là bị xua đuổi, không còn được ai đoái hoài đến nữa”. Mẹ còn muốn cho công việc của Mẹ được nhân rộng thêm lên, Mẹ đã thành lập hội dòng Thừa sai Bác ái với ước nguyện: “Thiên Chúa vẫn mãi yêu thương thế gian và Người sai chị em chúng ta ra đi biểu lộ tình yêu và lòng thương xót của Người đối với người nghèo”.

Giáo hội luôn quan tâm đến hạng người nghèo bằng những việc làm cụ thể. Thánh Phanxicô làm chứng nhân Tin Mừng bằng cuộc sống khó nghèo, và đương kim Giáo hoàng, Đức Phanxicô nhắc đến việc quan tâm đến người nghèo ngay từ lúc bầu chọn giáo hoàng như sau: “Trong cuộc bầu Giáo hoàng, tôi ngồi bên cạnh Đức Hồng y Claudio Hummes, nguyên Tổng Giám mục Sao Paulo, một người bạn rất thân với tôi, khi tình huống trở nên “nguy hiểm”, ngài an ủi tôi, không sao đâu! Nhưng khi số phiếu bầu đã lên đến trên hai phần ba, mọi người vỗ tay vì đã bầu được giáo hoàng. Ngài ôm hôn tôi và nói: “Đừng quên người nghèo”. Lời này đi vào sâu thẳm trái tim tôi: người nghèo, người nghèo. Liên hệ đến người nghèo, gần như ngay lập tức tôi nghĩ về Thánh Phanxicô Assisi.”

Nghèo không phải là điều bất hạnh mà là “hồng phúc của Chúa”. Phục vụ người nghèo một cách cụ thể lại càng có phúc hơn, vì “đức tin không có việc làm là đức tin chết” (Gc 2,17)

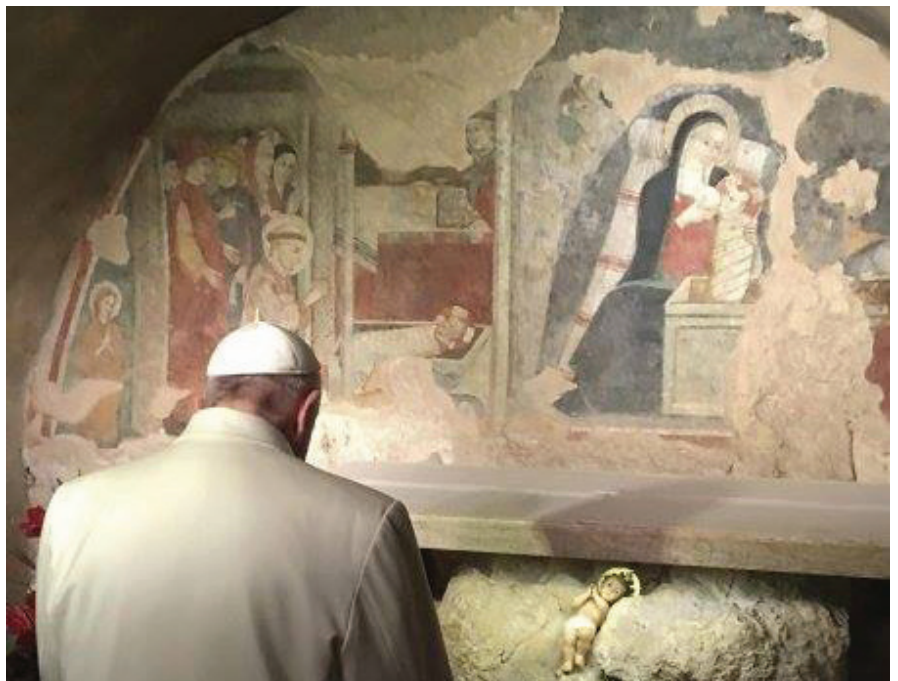
Giáo hội ngày hôm nay gợi ý sống Tin Mừng một cách cụ thể hơn qua Youcat (sách Giáo lý cho Người Trẻ) và mới đây, Giáo hoàng Phanxicô gửi đến các bạn trẻ Công giáo toàn thế giới quyển sách Docat. “Động từ tiếng Anh ‘to do’ là một phần của tên quyển sách. DOCAT trả lời câu hỏi: “Chúng ta nên làm gì?”; DOCAT như một cuốn cẩm nang sống Tin Mừng, trước hết chính bản thân mình, sau đó hoàn cảnh xung quanh gần gũi nhất của mình, và cuối cùng là tất cả thế giới. Quả thật với sức mạnh của Tin Mừng, chúng ta có thể thay đổi thế giới.” (Lời Dẫn nhập Docat, trang 10)

DGH Phanxicô đến cầu nguyện tại Greccio.

Ảnh: Catholic News Agency

Mẫu nhiệm Giáng sinh, muốn nhắc nhở tôi ý thức: “*Tình yêu Thiên Chúa được tỏ hiện một cách siêu việt và tuyệt đối nơi Con Người – vừa là người thật vừa là Thiên Chúa thật. Nơi Người, Ngôi Lời Thiên Chúa mặc lấy xác phàm, như Phúc Âm theo Thánh Gioan diễn tả. Điều có vẻ trừu tượng như Thiên Chúa*

là ai, và Đức Chúa đã gặp gỡ con người ra sao, bỗng trở nên rõ ràng, hiển nhiên đến độ có thể sờ thấy nơi Đức Giêsu Ki-tô.” (Docat câu 13, trang 22). Trong hình hài một Hài Nhi nghèo nàn, người nghèo và cả người giàu lòng thương xót đều có thể đến với Chúa một cách dễ dàng!

Khi thừa nhận sự hiện hữu của Chúa tức là thừa nhận sự hiện hữu của người có phẩm giá – vì con người được dựng nên theo hình ảnh Thiên Chúa – Imago Dei (St 1,27)

► Ngày hôm nay ở Việt Nam nói riêng, tình trạng bạo lực, nhiều lúc dẫn đến chết chóc: từ gia đình, đến trường học (mới đây vụ việc cô giáo Nguyễn Thị Phương Thủy, giáo viên trường THCS Duy Ninh, huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình phạt tạt học sinh H.L.N (lớp 6) 231 cái,) và liên tục xảy ra ở cộng đồng dân cư rộng lớn, tất cả, chỉ vì con người thời nay đang muốn chối bỏ sự hiện diện của Thiên Chúa, kéo theo hệ lụy: phẩm giá con người bị xem nhẹ. Thánh Giáo hoàng Gioan-Phaolô II, ở Thông điệp *Evanngelium Vitae* (1995), 21 nói "Khi cảm nghiệm về Thiên Chúa mất đi, thì nhận thức về con người, về phẩm giá và sự sống con người, cũng có khuynh hướng mất theo. Hậu quả tiếp theo là sự vi phạm có hệ thống mọi quy luật luân lý, đặc biệt trong vấn đề sinh tử: tôn trọng sự sống và phẩm giá con người, dần dần làm lu mờ khả năng nhận biết sự hiện diện cứu rỗi và sống động của Thiên Chúa." (Docat, trang 29)

Phẩm giá con người mà Chúa dựng nên nằm trong những người nghèo: thấp cổ bé miệng không dám lên tiếng; tù nhân lương tâm, những người dám lên tiếng vì công lý – hòa bình; người hành khất phải hạ mình để van xin miếng cơm manh áo; những người di dân, người không cửa không nhà sống đầu đường xó chợ.v.v... Rất nhiều người Việt Nam đang sống trong nước không bận tâm lắm trước tình trạng phân phẩm bị chà đạp qua những hành vi giết người, đánh đập, bạo hành từ trong nhà ra ngoài ngõ; nghèo đói vì lối sống thiếu tình người, vô văn hóa dù rằng truyền thông lớn tiếng tuyên dương 'người tốt việc tốt' 'gia đình có văn hóa'; kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa khuyến khích 'làm giàu' và giàu vô đạo đức đã tạo nên hố ngăn cách 'người giàu luôn tìm cách bóc lột người nghèo'; nghèo vì tài nguyên bị khai thác một cách vô tội vạ, lũ lụt làm

chết dân nghèo gần đây v.v... đa phần bạn trẻ VN bị cuốn hút vào 'truyền thông kích động đam mê bóng đá', vào gameshow này gameshow nọ trên TV, và nhiều rất nhiều người 'dẫm đạp lên nhau' vì tiền... "có tiền mua tiên cũng được". Đó là bức tranh của xã hội VN ngày hôm nay mà ai cũng nhận ra.

Khi được chia sẻ với bạn những hình ảnh thật về VN trên đây, tôi không mấy vui.

Nhưng khi được chia sẻ với bạn hình ảnh Giáng sinh của Tin Mừng và của việc tái hiện Hang đá Bêlem của Thánh Phanxicô, tôi cảm thấy bình an vì 'có Chúa ở cùng', tin rằng Hải Nhi không bỏ rơi những tâm hồn thành tâm, thiện ý, luôn khao khát sống theo "Lòng Thương Xót".

Biến cố Giáng sinh xảy ra 'trong đêm' theo Tin Mừng Luca 2,8, một đêm thánh thiêng, huyền diệu, và các mục đồng đón nhận tin vui đến hang đá Bêlem, nơi đó các mục đồng cùng bày súc vật, Mẹ Maria và thánh Giuse yên lặng, chiêm ngắm, thờ lạy...

Chính sự thinh lặng thánh này, các mục đồng lắng nghe được âm thanh của tiếng hát thiên thần, vẻ đẹp của tạo vật đất trời giao hòa, và lắng nghe được tiếng Chúa Tình yêu hỏi thúc : "Họ ra về, vừa đi vừa tôn vinh ca tụng Chúa, vì mọi điều họ đã được mắt thấy ta nghe, đúng như đã được nói với họ." (Lc 2,20)

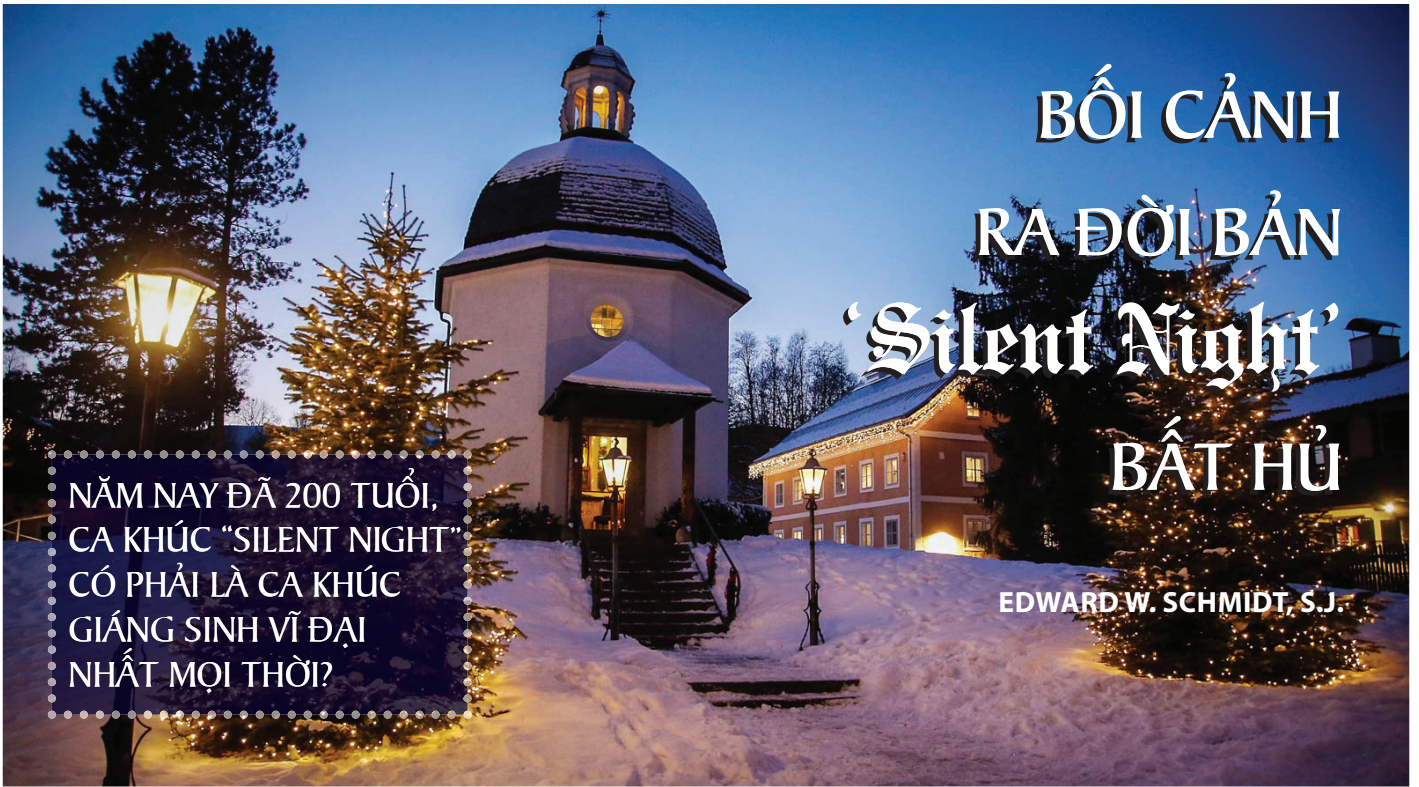
Bạn biết không, *Thinh lặng là người thầy dạy ta biết lắng nghe. Lắng nghe tiếng nhạc của tạo vật, hầu nắm bắt được sự hài hòa thầm kín.*

Lắng nghe lòng mình, lương tri mình để biết rõ mình và định hướng cuộc đời. Lắng nghe người bên cạnh để làm cho mình phong phú nhờ sự khác biệt và để yêu thương họ hơn. Lắng nghe tiếng Chúa, Tiếng của Người trong nội tâm ta, Thần Khí của Người, đang nói trong lòng ta để trao ban sự sống.

Thinh lặng trong Chúa, có Chúa, là thinh lặng của bình an và hoàn toàn khác với thinh lặng để tính toán hơn thua, để trả thù...

Chúa Giêsu trước khi rao giảng Tin Mừng, Người vào sa mạc cầu nguyện. Chúng tôi cũng xin bạn đừng quên CẦU NGUYỆN trước khi dẫn thân phục vụ xã hội theo Giáo huấn Xã hội của Giáo hội Công giáo. ♦

NĂM NAY ĐÃ 200 TUỔI,
CA KHÚC "SILENT NIGHT"
CÓ PHẢI LÀ CA KHÚC
GIÁNG SINH VĨ ĐẠI
NHẤT MỌI THỜI?

BỒI CẢNH RA ĐỜI BẢN 'Silent Night' BẤT HỦ

EDWARD W. SCHMIDT, S.J.

Văng vẳng trên các ngọn đồi quanh thành phố Salzburg ta nghe có tiếng đàn hát râm ran. Nam phụ lão ấu hát vang, ngân nga, đàn nhạc. Dòng nước róc rách xuôi chảy xuống quanh đồi. Chuông nhà thờ vang vọng ngân nga.

Những tiếng đàn ca hát xướng này ta nghe cả ngàn năm nay. Nhưng có một ca khúc – có lẽ là ca khúc nổi tiếng nhất – năm nay, đã 200 tuổi. Đêm Giáng sinh năm 1818, trong nhà thờ Thánh Nicôla ở Oberndorf, gần Salzburg, ca khúc "Stille Nacht" ("Silent Night") đã được hát lên lần đầu tiên.

Ca từ của "Silent Night" đặt bởi Cha Joseph Mohr, một linh mục trẻ ở Oberndorf. Ông viết các ca từ này từ năm 1816, từ những rung cảm trước vẻ thanh bình sau một mùa hè bạo động ở Salzburg. Trong dịp Giáng sinh hai năm sau, ngài nhờ một người bạn là ông Franz Xaver Gruber, một giáo viên ở thành phố Arnsdorf lân cận, và cũng là một tay chơi đàn đại phong cầm cho Oberndorf, phổ nhạc cho những câu chữ này. Ông Gruber đã phổ nhạc, và trong Thánh lễ Đêm Giáng sinh đó, cả hai đã cùng trình tấu bài "Silent Night" trước các giáo dân hiện diện, cha Mohr hát còn ông Gruber chơi guitar, vì cây phong cầm bị hư. "Silent Night" ra đời từ một linh cảm hốt nhiên xuất hiện.

Trong nhiều thập kỷ gốc tích của bản thánh ca này chẳng được ai biết đến, ngay cả khi các ca viên vùng Ti-rôn hát vang ca khúc này trên khắp

cõi Châu Âu. Tại Berlin, người ta cố gắng truy tìm gốc tích của nó. Năm 1854, dàn nhạc hoàng gia Royal Hofkapelle (Berlin) liên hệ với cha đại diện phụ của Đan viện Thánh Phêrô ở Salzburg để tiến hành điều nghiên xem ai là tác giả của bản thánh ca này. Người ta cho rằng, tác giả có thể là Johann Michael Haydn (1737-1806), người em trai của nhạc sỹ Joseph Haydn. Khi ấy, Felix Gruber, con trai của ông Franz Xaver Gruber, đang là một cậu bé tham gia trong ca đoàn ở Đan viện Thánh Phêrô. Cậu bé nêu lên thắc mắc này với cha của mình. Vì thế, ông Franz Xaver Gruber nhận ra được tầm quan trọng của ca khúc Giáng sinh này, ông đã viết một lời tuyên bố tác quyền, tựa đề bức thư là "Soạn giả đích thực của ca khúc Giáng sinh 'Silent Night'" và gửi tới Berlin. Ở vùng Hallein, gần Salzburg, nằm trong ngôi nhà Franz Xaver Gruber từng sống 28 năm, là bảo tàng Stille Nacht, hiện vẫn còn giữ được hai bản thảo bức thư này, do vậy, cũng là bằng chứng, chứng thực rằng, ca khúc này đã được sáng tác tại Salzburg.

Ca khúc Giáng sinh đã được dịch ra khoảng 300 thứ tiếng. Bản dịch Anh ngữ đầu tiên xuất hiện ở New York City năm 1851.

Ngày 29 tháng Chín 2018, các cuộc triển lãm kỷ niệm ca khúc này được tổ chức ở Salzburg và tám thành phố lân cận khác. Cuộc triển lãm được tổ chức tại bảo tàng Salzburg xuất hiện nhiều tư liệu và đồ vật liên quan đến ca khúc. Có bản sao lá thư của Gruber và của các phiên bản nháp khi ca khúc được sáng tác. ►

► Phòng trưng bày đầu tiên, Phòng Giáng Sinh, cho thấy Mùa Vọng và Mùa Giáng sinh được mừng ra sao trong vùng. Phòng kế tiếp có các hộp nhạc (music box), và các đĩa nhạc mental, các đĩa hát 78 vòng và Decca thu âm ca khúc này của Bing Crosby, cùng những bản thu âm khác của Mahalia Jackson và Trapp Family Singers. Một bản chỉ dẫn trong bảo tàng cũng cho biết, đĩa hát của Bing Crosby là bản thu âm ca khúc bán chạy nhất mọi thời đại, ngay khi phát hành năm 1948 cho đến mãi tận năm 1997, khi bản “Candle in the Wind” tưởng niệm công nương Diana của Elton John soán ngôi.

Một căn phòng khác lại cung cấp các thước phim lịch sử liên quan đến ca khúc này, trong đó có các phim như “Das Unsterbliche Lied” (“The Immortal Song”) năm 1934; “The Legend of Silent Night” năm 1968; “Merry Christmas” năm 2005; and “Stille Nacht” năm 2012.

Ca khúc này đã giúp tạo bầu khí cho các chiến binh bắt tay nhau thân ái trong những giây phút đình chiến tạm thời năm 1914. Năm 1941, Tổng thống Franklin D. Roosevelt và Thủ tướng Winston Churchill đứng trên bao lơn Nhà Trắng chung vui cùng đám đông tụ họp phía trước hát vang cũng chính ca khúc này.

Cuộc triển lãm tại Salzburg cũng cho thấy, ca khúc này cũng được sử dụng cho những mục

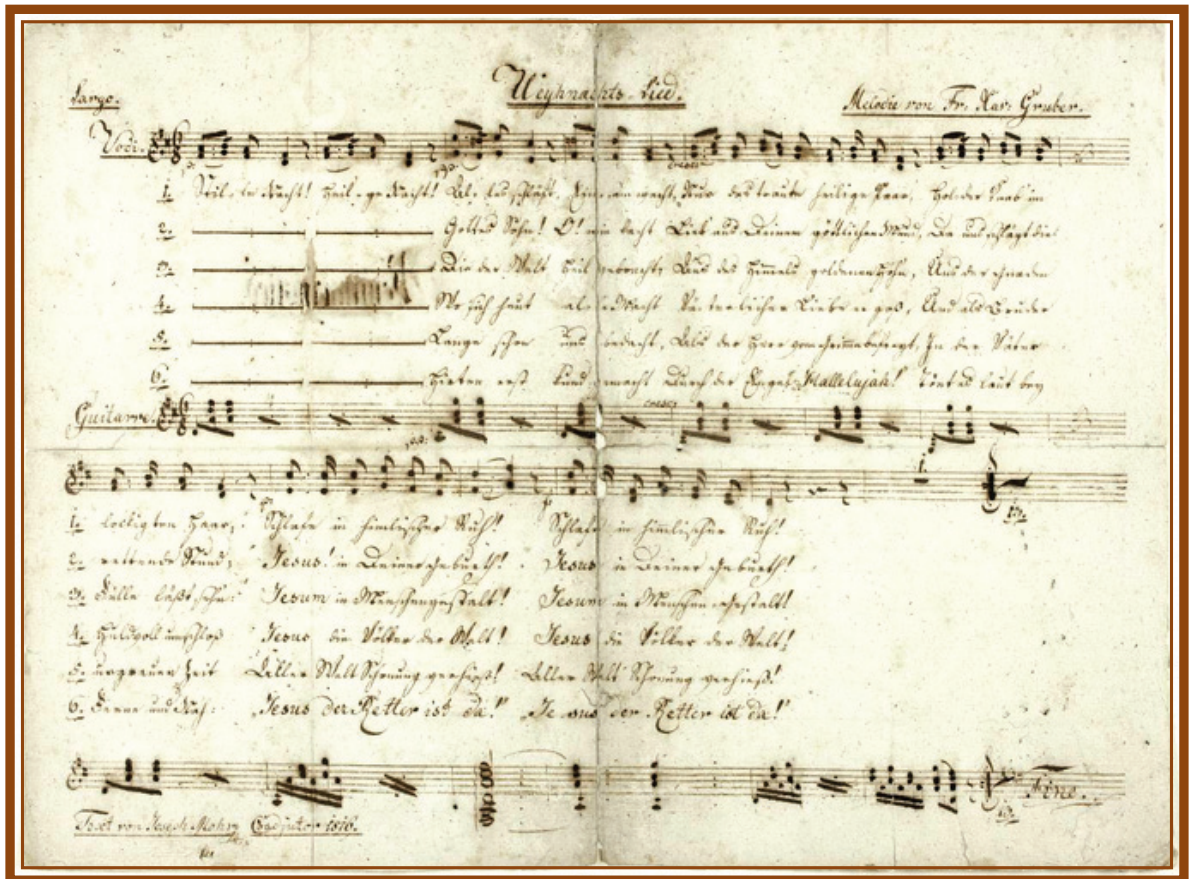
đích thương mại và tuyên truyền nữa. Một phiên bản chế quái gở đã thay đổi ca từ để mô tả thế này “Stille Nacht, Heilige Nacht, Alles ruht, Einer wacht” (Đêm an bình, đêm thánh thiêng, tất cả đều thanh bình, có một người thao thức), rồi cho biết, người được nhắc đến chính là “Adolph Hitler”, ông ta sẽ “führt uns zu Größe, zu Ruhm und zum Glück...” (“dẫn dắt chúng ta đến những thành công vĩ đại, đến danh tiếng và phồn thịnh...”). Năm đó, các món quà tặng có cả combo 6 chai bia, và trên vỏ chai có ghi một trong sáu lời của ca khúc này. Cũng có cả một loại rượu mạnh tên là Stille Nacht, được dán nhãn “thượng hạng”.

Căn phòng cuối cùng trong triển lãm là một không gian tĩnh lặng, có bảng đề: “Laut sein ist cool! Still sein auch.” (“Náo nhiệt cũng thật tuyệt. Mà tĩnh mịch, thanh bình cũng thế.”) Ca khúc Giáng sinh tuyệt vời này giúp mang đến một cảm giác tĩnh mịch, qua giai điệu dịu dàng và ca từ nhẹ nhàng, chẳng hạn “Yên giấc nồng trong cái tĩnh mịch thánh thiêng!” (“Sleep in heavenly peace!”) ♦

LẠI ĐỨC GIANG dịch

<https://www.americamagazine.org/arts-culture/2018/12/06/silent-night-turns-200-year-it-greatest-christmas-song-ever>

► Bản chép tay cổ nhất ca khúc “Silent Night”, do linh mục Joseph Mohr thực hiện

Thắp lửa

Mở lòng ra thắp lửa hồng tỏa sáng
Cháy yêu thương sập nền trong tâm hồn
Nồng mùi khói tiếp lửa hồng tôi lớn
Ôi nghiêm trang, ôi thánh thiện phụng vì.

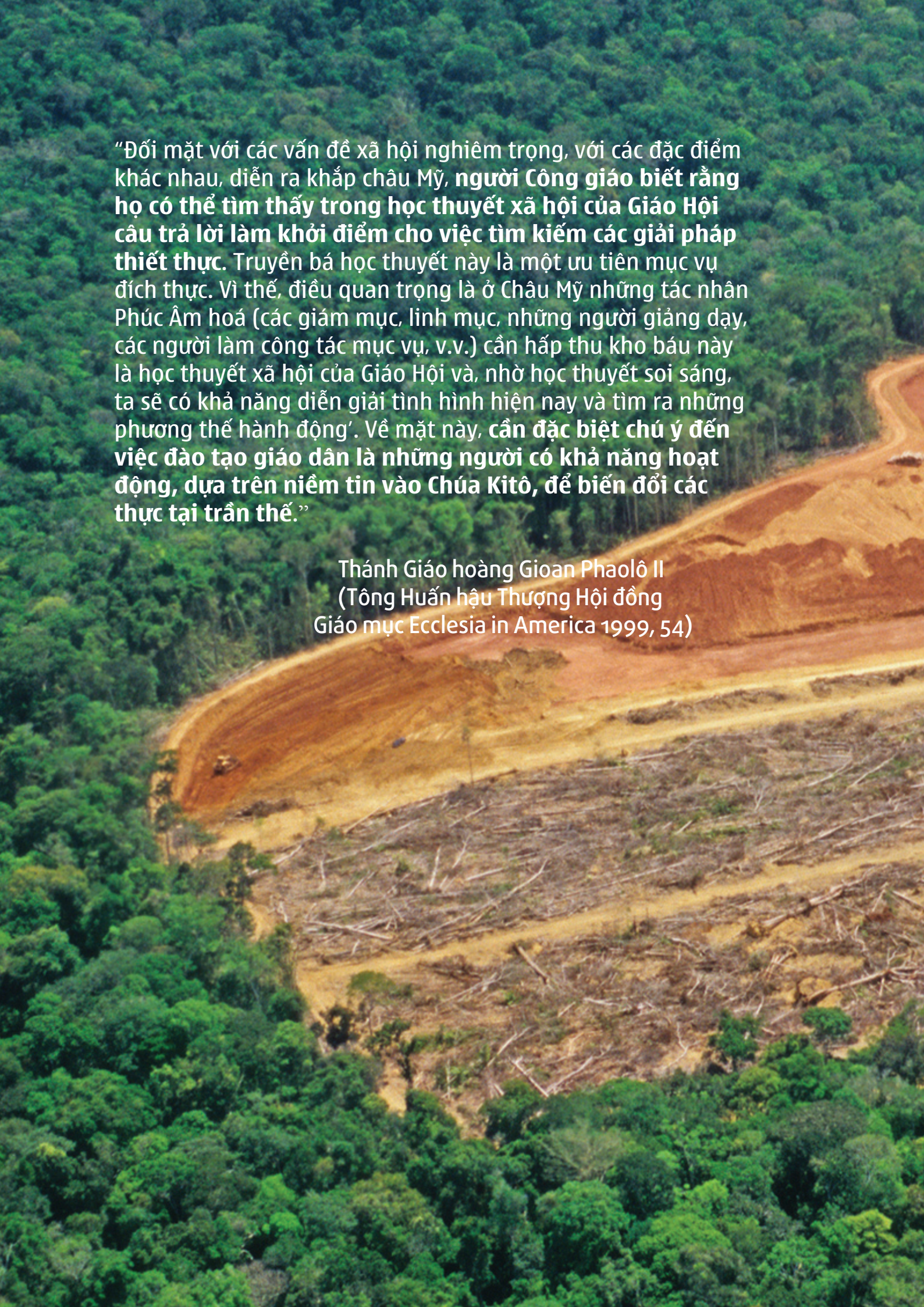
Lòng khắc khoải Đấng nhân hậu từ bi
Trong Đèn Thánh chiều nay tôi ở lại
Dâng mắt lệ, dâng kiếp sống trần ai
Trong thinh lặng đi vào cõi thiêng thánh.

Tình yêu đầu đời đưa tôi chấp cánh
Vào cõi vô biên, vô tận khái hoàn
Giữa ngồn ngang, đại khờ, trong điên loạn
Tôi lặng lẽ xếp gối quỳ ở đây.

Niềm tin ấy nổi ngày khơi dậy
Ngọn lửa yêu leo lét giữa cõi trần
Mang xác phàm chìm nổi tựa phù vân
Hồn thanh thoát trong hư vô thực tại.

Có yêu đuôi có va vấp trần ai
Tôi mới hiểu sao Chúa thương nhiều thế
Chiều giáo đường lặng thinh những hàng ghế
Tôi lặng thầm ca nhạc khúc yêu thương.

Bước chân về lòng vẫn đậm mùi hương
Khung cửa mở ra, ánh đèn tỏa rạng
Trong đêm tôi bước chân người tỏa sáng
Cháy yêu thương sập nền trong tâm hồn.

An aerial photograph showing a large area of deforestation. A dirt road winds through a cleared, reddish-brown hillside. The foreground and background are covered in dense, lush green forest. The cleared area is filled with cut logs and debris.

“Đối mặt với các vấn đề xã hội nghiêm trọng, với các đặc điểm khác nhau, diễn ra khắp châu Mỹ, người Công giáo biết rằng họ có thể tìm thấy trong học thuyết xã hội của Giáo Hội câu trả lời làm khởi điểm cho việc tìm kiếm các giải pháp thiết thực. Truyền bá học thuyết này là một ưu tiên mục vụ đích thực. Vì thế, điều quan trọng là ở Châu Mỹ những tác nhân Phúc Âm hoá (các giám mục, linh mục, những người giảng dạy, các người làm công tác mục vụ, v.v.) cần hấp thu kho báu này là học thuyết xã hội của Giáo Hội và, nhờ học thuyết soi sáng, ta sẽ có khả năng diễn giải tình hình hiện nay và tìm ra những phương thế hành động’. Về mặt này, cần đặc biệt chú ý đến việc đào tạo giáo dân là những người có khả năng hoạt động, dựa trên niềm tin vào Chúa Kitô, để biến đổi các thực tại trần thế.”

Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II
(Tông Huấn hậu Thượng Hội đồng
Giáo mục Ecclesia in America 1999, 54)